Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 86 (1086) ♦ Субота, 13 травня 1995 року ♦ Ціна договірна

Найстарішу націю, наймолодшу демократію підтримує Новий Світ

УРОЧИСТА ЦЕРЕМОНІЯ ЗУСТРІЧІ БІЛЯ МАРІЇНСЬКОГО ПАЛАЦУ

11 травня в Києві відбулася урочиста церемонія зустрічі Президента США біля Маріїнського палацу. Білла Клінтона і Хілларі Клінтон вітали Президент України Леонід Кучма і Людмила Кучма.

Були виконані державні гімни США та України. Пролунав 21 залп артилерійського салюту. Президенти обійшли стрій почесної варти. Білл Клінтон привітав воїнів.

Після проходження воїнів почесної варти відбулося представлення членів офіційних делегацій США та України. Президент України Леонід Кучма та Президент США Білл Клінтон виступили із заявами.

НА ЧЕСТЬ ВИСОКОГО ГОСТЯ

Перший день візиту Президента США в Україну завершився державним прийомом на честь Уільяма Джефферсона Клінтона та Хілларі Родем Клінтон, який було влаштовано від імені Президента України та його дружини у Маріїнському палаці.

Під час прийому президенти обмінялися тостами.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Завтра — День матері

ПЕРШОТВОРЕЦЬ ЖИТТЯ

Биття ваших сердець, радість вашого буття, висока мрія про ідеал, благородне поривання до вираження себе у творчості, ваша любов, щастя людської відданості, творення нової людини, віра у власну непохитність і нездоланність у найважчі хвилини життя, радість подолання труднощів і усвідомлення власної мужності — все це від матері. Ніколи не забувай, що вона дала тобі життя, вигодувала тебе, відкрила перед тобою красу світу і рідної мови, вклала у твоє серце перші поняття про добро і зло, гідність і ганьбу. Жінка-мати — творець усього прекрасного на землі, бо вона — творець Людини.

Пам'ятай, що в матері всі думки, турботи й тривоги — про дітей, про їхню долю. Добро в серцях і справах дітей — це її щастя, зло — її горе. Ти живеш людиною і дивишся у вічі інших людей як людина лише постільки, поскільки ти назавжди залишаєшся сином своєї матері.

Ну що ще можна додати до слів великого педагога Василя Сухомлинського?

Читайте в суботньому номері

ЗАЯВИ ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ І США

Леонід КУЧМА

Шановний пане Президенте!
Шановна пані Клінтон!
Шановні гості!

Ми вітаємо вас у серці України — в її столиці Києві!

Ми вітаємо вас на стародавніх дніпровських кручах, на яких народжувалася і розквітала тисячолітня християнська цивілізація.

З цих гір вдивлялися у майбутнє наші святі і пророки, воїни і державні мужі, які творили могутню древню державу Київську Русь.

З живих джерел нашої історії, з незнищенної волі нашого народу до свободи і незалежності відродилася Українська держава. Саме тут, пане Президенте, у кількох кроках від цього місця, 24 серпня 1991 року було прийнято Історичний Акт проголошення незалежності України. Як бачите, на цій землі перехрещується минуле, сучасне і майбутнє України.

Сьогодні Україна зустрічає Вас, Президента дружньої держави, буянням весни і цвітінням київських каштанів. Правда, з дощем, але це також на щастя.

Весна завжди була символом надії, і тому перший державний візит Президента Сполучених Штатів в Україну набуває символічного значення. Віримо, що цей візит займе особливе місце у літописі українсько-американських відносин. Адже Україна подала людству приклад ядерного роззброєння, розпочала радикальні економічні реформи, будує демократичне суспільство і є надійним, передбачуваним партнером, готовим до конструктивної, взаємовигідної співпраці.

Переконаний, що Ваш візит, пане Президенте, матиме не лише двосторонній вимір, а й стане непересічною подією у міжнародному житті, з огляду на ключове стратегічне місце України в системі європейської безпеки, а також видатну роль, яку відіграють Сполучені Штати у підтриманні європейської та глобальної безпеки. Саме сьогодні, після святкування 50-ї річниці Дня Перемоги над нацизмом і осмислення страшних уроків другої світової війни, в якій наші народи понесли тяжкі втрати, ми ясно бачимо необхідність побудови ефективної системи світової безпеки, в рамках якої не буде місця людиноненависницьким диктаторським режимам, імперським амбіціям, агресивному сепаратизму і бажанню перекроїти політичну карту шляхом застосування сили.

Україна готова тісно співпрацювати з Сполученими Штатами, сусідніми країнами, світовим співтовариством над побудовою такого світового порядку, який був би націлений в XXI століття: порядку, який зробив би неможливою холодну війну, або навіть «холодний мир».

За понад тисячолітню історію наша країна близько 200 разів ставала об'єктом агресій і чужоземних навал, палаючи у вогні воєн. Ось чому ми виплекали надихаючу мрію — жити й будувати державний лад і процвітаючу вільну економіку в умовах миру і злагоди, відчувати себе невід'ємною часткою надійної системи загальноєвропейської безпеки.

Вельмишановний пане Президенте!
Вельмишановна пані Клінтон!

Хотів би запевнити Вас, що наші серця завжди відкриті для друзів. Працьовитий, талановитий і сповнений історичного оптимізму народ Сполучених Штатів користується у нас великою повагою і симпатією. Ми радіємо вашим досягненням у розвитку економіки, соціального життя, охорони здоров'я, науки, культури, спорту. Ми разом з вами співчували жертвам трагедії в Оклахома-сіті.

Ми сподіваємося, що ступінь нашого взаєморозуміння і довіри зросте після Вашого візиту, відкриються нові горизонти українсько-американської співпраці, яка має всі шанси піднестися на якісно вищий рівень особливого партнерства наших країн і народів.

За цей короткий час ми спробуємо ознайомити Вас з історичними, духовними, культурними цінностями нашого народу, розповісти про наші перетворення і наші проблеми.

Ми пишаємося значною роллю у всіх сферах життя США наших земляків — американських громадян українського походження, які зберегли кращі якості українського народу: працелюбність, толерантність, демократичність, любов до рідної землі і наполегливість у досягненні наміченої мети.

Так, ми наполегливі люди, і ми віримо, що досягнемо нашої мети — побудуємо незалежну, демократичну, процвітаючу, стабільну європейську державу — Україну. Ми також віримо, що у досягненні цієї історичної мети ми зможемо спертися на американський досвід, Ваше розуміння наших проблем, дружню підтримку і допомогу.

Ласкаво просимо, дорогі гості, до України!

Звертаючись до Президента України Леоніда Кучми, його дружини та членів уряду України, Білл КЛІНТОН сказав:

Для мене є великою приємністю бути тут, в одній із стародавніх держав Європи, водночас одній з наймолодших демократій Європи. Цей візит, який є наступним після моєї зупинки тут у січні 1994 року і за візитом Президента Кучми до Вашингтона минулої осені, дасть нам нагоду продовжувати досягати незвичайного поступу, поступу, якого ми вже досягли, започатковуючи відносини між нашими двома державами. Цього тижня у Вашингтоні, у Москві, а тепер у Києві ми відзначаємо союз, який відвернув сили фашизму 50 років тому. Наша перемога була спільною, але населення колишнього Радянського Союзу зазнало небувалих втрат.

Тепер, продовжував високий гість, залізна воля народу України допомагає їй будувати славне майбутнє. Майбутнє України надзвичайно важливе для Сполучених Штатів Америки, а безпечна, стабільна та добробутна Україна може стати центром демократії та стабільності у Центральній Європі, а також важливим політичним і економічним партнером для Сполучених Штатів Америки. Ми вже є свідками того, чого може досягти таке партнерство. Україна вирішила відмовитись від ядерної зброї, яка залишилась на її території, коли розвалився Радянський Союз. Від імені Сполучених Штатів Америки я хочу сказати вам спасибі за таке відважне і розсудливе рішення.

Відзначивши, що Сполучені Штати також радіють відважним крокам, які Україна зробила протягом останніх місяців, щоб сприяти розвиткові ринкової економіки, а міжнародна спільнота відгукнулася на ці кроки широкомасштабною допомогою, Президент США наголосив: я хочу, щоб Президент Кучма і народ України зрозуміли, що Сполучені Штати та Захід прямуватимуть по цьому шляху разом з вами.

Процеси будування демократії і розвитку економіки вільного ринку є дуже важливими, сказав наприкінці Білл Клінтон. Вони вимагають часу і терпеливості. І народ України довів, що в нього є доволі і того, й іншого. Я перебуваю тут сьогодні, щоб знову підтвердити міцну підтримку моєї держави української відваги і проникливої далекоглядності.

НАЙСТАРІШУ НАЦІЮ, НАЙМОЛОДШУ ДЕМОКРАТІЮ ПІДТРИМУЄ НОВИЙ СВІТ

(Початок на 1-й стор.).

УКРАЇНО-АМЕРИКАНСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ

11 травня відбулися переговори Президента України Леоніда Кучми з Президентом США Уільямом Клінтоном. В центрі уваги переговорів — шляхи поглиблення взаємин між нашими державами на засадах рівноправного демократичного партнерства, проголошених Хартією українсько-американського партнерства, дружби і співробітництва, подальше розширення сфер взаємодії та співпраці між Україною та США.

Сторони із задоволенням відзначили, що за час, який минув після торішнього державного візиту до США Президента України Л.Кучми, стосунки між нашими державами ще більше зміцнилися, існує досить вагома договірно-правова база українсько-американських відносин. У зв'язку з цим обидві сторони надають важливого значення інтенсифікації двостороннього співробітництва та імплементації досягнутих політичних і економічних домовленостей.

Президенти обговорили також питання зміцнення безпеки в Європі, відносини з існуючими європейськими структурами безпеки, надання допомоги Україні на ниве роззброєння, інші питання, що становлять обопільний інтерес.

КОСМІЧНОМУ СПІВРОБІТНИЦТВУ БУТИ

Сполучені Штати Америки збираються продовжити кооперацію з Україною у галузі космічних досліджень. Це передбачають останні спільні мирні проекти між Національним аерокосмічним агентством Сполучених Штатів Америки (НАСА) та Національним космічним агентством України, які були остаточно узгоджені під час нинішнього візиту в Україну Президента Сполучених Штатів Білла Клінтона.

Згідно з цими документами, українська сторона братиме участь у підготовці та проведенні польотів американських космічних кораблів багаторазового використання типу «Шаттл» у 1997 році, під час яких проводитимуться експерименти щодо впливу мікрогравітації на організм людини. Тепер космічні агентства обох країн добирають українських спеціалістів, які б могли взяти участь у польоті.

ПІДПИСАНО ДОКУМЕНТИ

Наполеглива і ретельна робота щодо підготовки і підписання двосторонніх документів передувала візиту Президента США Білла Клінтона до України. Американська і українська сторони підписали протокол про виконання Наукового протоколу щодо вивчення проблем, пов'язаних з раком та іншими хворобами, що стали наслідком аварії на ЧАЕС.

Урядовці з Сполучених Штатів Америки та України узгодили і підписали Заяву про наміри щодо заснування міжнародного дослідницького центру ядерної безпеки та охорони навколишнього середовища.

Підписання Протоколу щодо співробітництва у галузі цивільної авіації демонструє спільні підходи обох країн до проведення економічних реформ та поглиблення співпраці на ринку авіаційного транспорту та перевезень. Протокол покладає початок регулярним чотирьом пасажирським та двом транспортним авіалініям кожної країни, що в цілому становитиме 225 рейсів на рік.

ХІЛЛАРІ КЛІНТОН ЦІКАВИЛО, ЯК УКРАЇНА ПІКЛУЄТЬСЯ ПРО СВОЄ МАЙБУТНЄ

Перша леді США Хілларі Клінтон відвідала Центр охорони здоров'я матері і дитини «Лівобережжя» у Києві. Дружину Президента США зацікавила ця медична установа, яка вже протягом трьох років бере участь у програмі створення медичних партнерств Американського міжнародного альянсу охорони здоров'я (АМАОЗ).

У рамках цієї програми центр «Лівобережжя» активно співпрацює з американськими колегами з Філадельфії, зокрема університетом Пенсильванії. Загальною метою проекту є поліпшення якості охорони здоров'я в нашій країні.

Дружина Президента США взяла участь й в установчих зборах Асоціації медичних сестер України, який лише започатковує нині свою роботу, де повідомила, що США виділяють приблизно 15 мільйонів для поставки в Донецьк медичного обладнання. Київський центр охорони здоров'я матері і дитини отримав сьогодні медичну допомогу у вигляді різних ліків на суму 3,6 мільйона доларів від приватної компанії «Ліллі», що вже тривалий час співпрацює з лікувальними об'єднаннями країн колишнього СРСР у рамках програми АМАОЗ і вже надала медичним закладам України допомоги на суму 2 мільйони доларів.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ — ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ США

«Для мене велика честь бути першим американським Президентом, який виступає перед народом України», — заявив глава американської адміністрації під час виступу біля Червоного корпусу Київського Національного університету. Тут йому було вручено диплом почесного доктора цього навчального закладу, і ця нагорода, за словами Б. Клінтона, тепер буде висіти в його робочому кабінеті в Білому домі. Ми маємо разом творити безпечний світ, наголосив американський Президент, і сподіваємося, що Україна стане твердинею стабільності в Європі. Він також закликав український народ йти шляхом суспільних перетворень, а Сполучені Штати будуть надавати нашій державі підтримку, зокрема в галузі економіки та оборони. Свою промову він закінчив словами «Слава Україні!»

Вранці Президент США поклав вінок до могили Невідомого солдата, а після промови біля університету — квіти до меморіалу жертвам фашизму в Бабиному Яру.

У другій половині дня після урочистої церемонії проводів Б. Клінтон відбув на батьківщину.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Офіційно

● *Сімферополь*

Загони самооборони битимуться з мафією

Близько трьох тисяч кримських татар 20 — 40-річного віку зібралися 11 травня біля прокуратури Автономної Республіки Крим на мітинг, організований регіональними меджлісами Сімферопольського району, Організацією кримськотатарського національного руху (ОКНР). Вони вимагали від правоохоронних органів автономії покласти край розгулові бандитизму на півострові.

Ще на початку квітня на самобудові у селі Луговому було по-звірячому вбито кримського татарина Алі Алієва. На початку травня на іншій самобудові, в селі Строганівці, з участю сержанта міліції було жорстоко побито кримського татарина Усені Одма. Ніяких заходів правоохоронцями не було вжито, і татари вирішили взяти ініціативу щодо боротьби з мафією в свої руки. 23 кримських татарина прибули на ринок у районі Московської площі Сімферополя, де базарюють їхні співвітчизники, і спробували «вдбити» рекетирів. Після бійки кримських татар заарештували. Впродовж цілого дня їх тримали у відділенні міліції й били.

Наступного дня кримські татари провели біля мечеті Кебір-Джамі збори, де вирішили більше не сподіватися на правоохоронні органи.

А 11 травня понад годину тривали переговори представників трьохтисячного мітингу з прокурором Валентином Купцовим. Як повідомили голова оргкомітету партії «Адалет» («Справедливість») Лервер Керімов і член Президії Меджлісу кримськотатарського народу Лютфі Османов, прокурор пообіцяв до 16 травня дати їм остаточну відповідь щодо вжиття необхідних заходів. Начальник Головного управління МВС України в Криму генерал-майор Віталій Кириченко повідомив, що кількох працівників міліції, винних у нарузі над кримськими татарами, звільнено з роботи. На мітингу прийнято рішення про створення у місцях компактного проживання кримських татар загонів самооборони — загонів аскерів.

Олександр ПІЛАТ.

● *Київ*

Космічне партнерство

Як повідомило Національне космічне агентство України, днями підписано контракт між КБ «Південне», ВО «Південмашзавод» та компанією «Спейс Системз Лорал» на запуск з космодрому Байконур трьох ракет-носіїв «Зеніт-2» за програмою «Глобалстар». Це перший комерційний контракт щодо «Зеніту-2». Тридцять шість супутників «Глобалстар», котрі будуть виведені на низьку навколоземну орбіту трьома «Зенітами» у 1998 році, є основною частиною сузір'я 56-ти супутників «Глобалстар».

Підписаний контракт має велике значення для українських та російських підприємств, що беруть участь у доопрацюванні, виготовленні та запуску «Зенітів».

Контракт дає можливість Україні та Росії увійти в сім'ю партнерів по космосу системи «Глобалстар» і користуватися міжнародною системою послуг супутникового мобільного зв'язку.

Законодавці гратимуть у футбол

Завтра, у неділю, на стадіоні «Динамо», о 17-й годині, відбудеться цікавий міжнародний футбольний матч: команда Верховної Ради України приймає збірну Державної Думи Росії.

Редакція газети «Голос України» запрошує всіх болільників на «Динамо», щоб підтримати своїх законодавців, і встановлює приз для гравця, який заб'є перший гол.

ОЛЕГ ДЬОМІН: «ЗАКОН ПРО ВЛАДУ БУДЕ ПРИЙНЯТИЙ ЗА ТРЬОХ УМОВ...»

Одним із головних питань, які останнім часом розглядалися на сесії Верховної Ради України, був проект Закону «Про державну владу і місцеве самоврядування в Україні». На запитання кореспондента Укрінформу відповідає заступник Голови Верховної Ради Олег Дьомін.

— Серед фахівців побутує думка, що після обговорення в першому читанні законопроект втратив свою цілісність і тепер не може бути схвалений у цілому? Яка Ваша думка з цього приводу?

— Справді, цей законопроект викликав зливу протилежних думок. Але в цілому з 56 його статей схвалено 31. Якби його було прийнято відразу, після першого читання, він був би надто недосконалим.

— Чому, на Вашу думку, так важко приймається такий важливий для України документ?

— На мою думку, в усьому винна узгоджувальна комісія. Саме через її недосконалу роботу виникло стільки проблем. Ще одна причина: у законопроекті порушена рівноправність влад. Одним із принципових питань під час другого читання буде питання саме про місцеву владу. Треба довести місцеве самоврядування до європейського рівня або залишити його у традиційному для нас вигляді.

— Які Ви бачите шляхи досягнення компромісів для прийняття законопроекту?

— Для цього ми повинні знайти концептуальний, принциповий підхід. Я особисто бачу три напрямки у вирішенні цього питання. По-перше, ми повинні однозначно визначитися у тому, що Верховна Рада займається виключно законотворчою діяльністю і контролем за виконанням прийнятих законів. По-друге, у нас дійсно повинна бути жорстка виконавча вертикаль. Третє принципове питання полягає в тому, що місцеве самоврядування — це не система державної влади, а дійсно місцеве самоврядування. Якщо ці три питання концептуально і принципово будуть погоджені, тоді дійсно ми зможемо його нормально обговорити у другому читанні і прийняти.

Лариса КОЗИК.

(Укрінформ).

Київ.

ГОСПОДАРІ МАЮТЬ БУТИ НЕ УДАВАНІ, А СПРАВЖНІ

Процес приватизації в Україні, що розпочався і триває за умов несталого законодавства, перебування держави у стані економічної кризи, безперечно, має свої плюси, але й чимало мінусів, які частіше переважують шальки терезів. Громадяни, сподіваючись на різноманітні трасти, на жаль, часто залишаються ошуканими у своїх надіях. І це масове явище може цілком скомпрометувати саму ідею приватизації. Застереженням цього, хоча, можливо, й дещо запізнілим, було обговорення й ухвалення відповідного рішення з проблем приватизації консультативною радою об'єднань громадян при Київській міській державній адміністрації. Її учасники ділилися знаннями і досвідом щодо раціонального використання форм приватизації, роботи відповідних компаній з майновими сертифікатами. Йшлося, зокрема, й про те, як створити систему захисту прав громадян та розширити їх участь у розподілі власності, прибутків.

На переконання учасників консультативної ради, єдиною формою приватизації, котра надійно захищатиме майнові права громадян від ризику банкрутства і не створюватиме можливостей для привласнення прав громадян розпоряджатися майном, є інвестиційні фонди, акціонери яких мають рівні права. Консультативна рада прийняла рішення про необхідність зміни статті 9 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств», де було б доцільно визначити пріоритетними такі форми приватизації, як товариства покупців, інвестиційні фонди, у яких громадян наділяють повноцінними правами акціонерів цих фондів, а також холдинги за участю державних структур.

Вікторія СВІТЛАНОВА.

ЗАЯВА

депутатських груп центристського спрямування у Верховній Раді України

Про соціально-політичну ситуацію в Україні

В Україні поглиблюється економічна і соціальна криза. Триває занепад виробництва, погіршується життєвий рівень населення, знецінюється український карбованець. Не сформовано уряд, посилюються непорозуміння між Президентом і Головою Верховної Ради, не створено Конституційний суд, небувалого розвитку набула злочинність і корупція.

Є всі підстави говорити про наявність ознак **комплексної кризи в державі:**

— це криза **інституційна**, що зачіпає основи відмираючої командної економіки;

— це криза **структурна**, породжена однобічним скеруванням промисловості країни і занедбаності сфери послуг;

— це криза **внутрішньо-економічна**, пов'язана із незбалансованістю нашого платіжного балансу, розривом господарських відносин, що склалися;

— це криза **фінансово-кредитної** системи, спричинена невизначеністю економічних орієнтирів держави, високою інфляцією і затримкою проведення грошової реформи;

— це криза **владних структур**, як наслідок відсутності чіткого розмежування повноважень між законодавчою і виконавчою владами.

Політичне протистояння у Верховній Раді вже багато часу не дає можливості для здійснення радикально-економічних перетворень, а комплексна криза в державі може стати застійною і затяжною, бо державне втручання в економіку уже не відіграє вирішальної ролі, а ринок ще не працює.

Все це вимагає від Президента, Верховної Ради, політичних партій, рухів і громадських організацій ретельнішого осмислення негативних процесів, що нині відбуваються, а також злагодженого і невідкладних дій.

За нинішніх умов перше за все вважаємо за необхідне:

— прискорити прийняття Закону про владу, де поряд з визначенням чіткої вертикалі виконавчої влади необхідно **створити** надійні конституційні противаги між Президентом і Верховною Радою України;

— якомога скоріше сформувати дієздатний уряд з висококваліфікованих фахівців, ліквідувавши паралелізм у роботі президентської Адміністрації і уряду, який мав би очолити Президент;

— виходячи з послання Президента до Верховної Ради і затвердженого бюджету, подати на розгляд парламенту чітку і зрозумілу кожному програму дій Уряду на 1995 рік з відновлення виробництва і систему соціальних гарантій для найбільш збожілих верств населення країни;

— Голові Верховної Ради О.О. Морозу на період виконання своїх обов'язків скласти із себе повноваження голови Соціалістичної партії України, що дало б йому можливість позбутися впливу партійних рішень на роботу парламенту і сприяло б консолідації здорових сил у Верховній Раді;

— Президентові України бути більш стриманим щодо Верховної Ради, не ініціювати проведення референдумів чи плебісцитів, що в умовах величезної скрути і соціальної напруженості не дасть потрібних результатів і Президентові, і Верховній Раді, а лише посилить кризу влади і може призвести до втрати керованості в суспільстві;

— керівникам політичних партій, рухів і громадських організацій в 1995 році утриматися від дій, що можуть спричинити соціальний вибух, розглянути можливість підписання на певний період хартії національної злагоди.

Пропонуємо Президентові, Голові Верховної Ради України розглядати цю заяву як ще один крок до недопущення розвитку небажаних дій у суспільстві і до порозуміння між керівництвом різних гілок влади.

Від депутатських груп:

«Незалежні» — В. ГЕТЬМАН, В. ЛАНДИК, В. СЕМИНОЖЕНКО, В. СИМОНЕНКО, М. КАРНАУХ; «МДГ» — Г. САМОФАЛОВ, А. ТАТАРІНОВ, Г. РИЧАГОВ, О.СТЕПАНОВ; «Єдність» — В. МЕРКУШОВ, А. МОСКАЛЕНКО; «Центр» — А. БУТЕЙКО; «Аграрники України» — С. ДОВГАНЬ.

Ще одна програма. Ще одна субсидія — житлова. І ще одна служба

Як усе це захистить наші сімейні кишені? Поживемо — побачимо...

У нас нині всіляких програм — безліч. Але такої, про яку йшлося на прес-конференції у Кабінеті міністрів, у нас ще не було. Йдеться про програму житлових субсидій, запроваджуваної з травня цього року. Заступник міністра соціального захисту населення Микола Ноженко та заступник голови Державного комітету з питань житлово-комунального господарства Микола Руль пояснили, що життєва потреба в такій програмі спричинена різким підвищенням тарифів на житлово-комунальні послуги. У лютому ціни підвищили до 20 процентів покриття населенням фактичних виробничих витрат на тепло, холодну і гарячу воду, каналізацію, газ, вивезення сміття тощо. Але тарифи зростатимуть ще тричі — у травні, липні й вересні. Після 1 вересня місячна плата сім'ї за житлово-комунальні послуги покриватиме 60 процентів експлуатаційних витрат і лише 40 процентів покриватиме держава. Зрозуміло, що це ляже важким тягарем на плечі платників.

Отож програма житлових субсидій і розрахована на те, щоб трохи полегшити той шок, який спричинить таке різке підвищення плати за житло, особливо на сім'ї з низькими доходами. Отримати субсидії може сім'я, в якої сумарна місячна плата за житлово-комунальні послуги в рамках санітарної норми (це 21 квадратний метр на кожного члена сім'ї) становить більш як 15 процентів сукупного середньомісячного доходу всіх її членів за останні три місяці (але при цьому вона має регулярно сплачувати за ці послуги).

Надають субсидії у безготівковій формі шляхом зменшення місячної суми комунальних платежів. Їх призначають на півроку, починаючи з місяця звернення до служби житлових субсидій, мережа якої повсюдно створюється з травня цього року. Потім потрібна повторна заява. Але якщо зміняться сімейні обставини чи рівень доходів, розмір субсидій можна переобчислити раніше.

Досі виходило так, що багатші сім'ї у порівнянні з малозабезпеченими сплачували за житло меншу частку своїх доходів. Нова програма певною мірою зрівняє відносні витрати — багаті платитимуть більше. У такий спосіб зменшаться асигнування на утримання житла та комунальні послуги з державного бюджету (хоча вони і становитимуть ще більш як половину фактичних витрат). А заощаджені кошти спрямовуватимуться на допомогу малозабезпеченим сім'ям.

Програма адресної допомоги малозабезпеченим сім'ям, якою є програма житлових субсидій, — безперечно потрібна і злободенна. Проте журналісти, присутні на прес-конференції, відразу відшукали у ній чимало «але». Наприклад, за попередніми розрахунками, субсидії отримуватимуть близько чотирьох мільйонів чоловік, а в службах передбачено поки що 10 тисяч співробітників. А це означає, що будуть черги, тяганина з отриманням необхідних довідок, всілякі непорозуміння, отож чи всі, хто має на те право, отримуватимуть субсидії? А як бути з тими, хто приховує доходи? Хто роками не платить за житло? Чому до умов надання субсидій не входить плата за електроенергію, радіо, телефон? Чому не покриваються витрати на ремонт? А як миритися з тим, що плата за житло однакова, незалежно від якості будинку і комунальних послуг, місця розташування житла, обладнання його ліфтом тощо?

І найголовніше: чи сприятиме реформа плати за житло і впровадження програми житлових субсидій поліпшенню комунальних послуг? Микола Руль вважає, що найближчим часом перші кроки реформи призведуть до підвищення витрат для більшості сімей, але згодом всі ми можемо сподіватися на отримання житлово-комунальних послуг більш високого рівня.

Що ж, поживемо — побачимо. Але все ж таки сподіватимемось.

Микола ФЕДОРЕНКО.

Пропозиція тижня

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

ТРАНЗИТНИЙ КРАМ. Чому він осідає у нас?

Щодня через КПП області з-за кордону до нас в'їжджає близько 50 автофургонів, завантажених переважно алкогольними напоями, які згідно з документами прямують транзитом через Україну до сусідніх держав СНД, насамперед — у Росію. Але значна їх частина до вказаних пунктів призначення не доходить, а осідає в Україні. Спритні ділки, які не сплачують за такий крам відповідного акцизного збору та податку на добавлену вартість, звісно, мають із цього солідний зиск. Правда, для успішної «операції» слід мати надійних спільників, у першу чергу в митних структурах. За хорошу винагороду такі знаходяться.

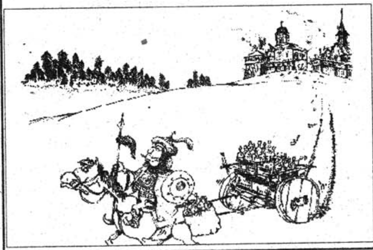
... Інспектор вантажного відділу Ужгородської митниці Юрій Кретов уже мав справу з комерційною фірмою «Тамарі», якій оформляв папери на завезене аж з Італії пиво. Цього разу з Апеннін прибули лікери. Їх мали розвантажити на ліцензійний склад, а відтак відправити за межі України. Але представник фірми Юрій Бажов «умовив» тезку-митника, як і минулого разу, розвантажити товар в одному із сіл поблизу Ужгорода. Звичайно, не за гарні очі: за «поступливість» інспектору вручили 500 доларів США. Проте сумнівну операцію вже тримали в полі зору співробітники управління СБУ по Закарпатській області. Обох Юріїв було заарештовано.

Днями відбувся суд. Ю. Кретов одержав 3,5 роки ув'язнення в колонії суворого режиму. На рік більше випало Ю. Бажову. Не залишився осторонь і організатор цих прибуткових рейсів — керівник фірми «Тамарі» Олег Грузін. Йому доведеться споглядати небо в клітинку упродовж п'яти літ.

Ось така історія. А скільки їх могло б ще бути. Адже за всіма не встежиш, кожного такого «транзитника» не вичислиш. А вихід із становища простий: треба запровадити при ввозі в Україну транзитного товару відповідну заставу — в залежності від вартості вантажу. А в разі вивезення його з нашої території — гроші повертати. Тоді жоден нелегальний крам у нас не осідатиме й не «обкрадатиме» і так бідну державну скарбницю.

Ужгород.

Мал. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

Нокаут тижня

Що об'єднує прихильників капіталізму і соціалізму?

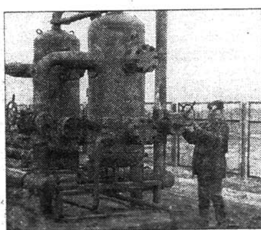
З травня споживачам природного газу сільської місцевості припинено поставки голубого палива

Скажіть, чи продали б ви якусь свою річ чи свій виріб за 8 відсотків вартості? А за 15? Якби вам пропонували половину вартості товару, то й тоді навряд чи ви погодилися б на такий «компроміс». Це і зрозуміло: ви вклали у продукцію сили, енергію, здоров'я, певні кошти, то чому маєте віддавати її задарма. Логічно?

Якщо йдеться про товар власного виробництва, то це, звичайно, логічно. А якщо чужого? Природний газ, приміром. Отут з логікою відбуваються певні метаморфози. Газопостачання України здійснюється за рахунок власного видобутку на 20 відсотків і закупівля газу з Росії і Туркменистану — на 80 відсотків. Так-от: заборгованість перед цими країнами за природний газ лише у поточному році перевищує 520 млн. доларів США. Середній рівень грошових проплат не перевищує 25 відсотків. А населення і комунальники, які беруть газ у Лубенського управління магістральних газопроводів, взагалі проплатили тільки 8 відсотків спожитого палива. Аналогічна ситуація і у Диканському УМГ, там проплата — 15 відсотків. Тільки за 7 відсотків спаленого газу розрахувалися споживачі із Шебелинкагазпромом. Кращі показники у розрахунках мають промислові підприємства. Але і тут «стеля» проплат не перевищує 60 відсотків. І що цікаво: багато хто із боржників — промислових підприємств мають на своїх рахунках великі суми валюти, але за газ не розраховуються. За комплектувальні з суміжниками розраховуються, іноземними партнерами розраховуються, а газівниками — ні.

Тож російські і туркменські газівники висунули жорсткі, але цілком справедливі умови: весь поставлений газ має бути оплачений. Годі задарма отримувати нашу сировину. За комплектувальні, за устаткування, за виробничу продукцію українські підприємства розраховуються з підприємствами інших держав, то чому б не сприймати поставки газу як поставки комплектувальних?

Отже, просто роздавати газ, як це досі робилося у нас, — не можна! За все треба платити. До речі, саме довкола цієї тези, у плані розв'язання газової проблеми, мають об'єднатися різнополярні політичні сили, як ті, хто за соціалізм, так і ті, хто за капіталістичний шлях розвитку. Жоден капіталіст не

віддасть вам товар за вісім відсотків вартості. А ті, хто хоче прямувати у протилежний бік — соціалізм, мають пам'ятати слова В. Леніна щодо обліку і контролю. Він очевидно мав на увазі контроль як за виробленим, так і за спожитим, проплаченим. Біда, як кажуть, має об'єднувати навіть непримиренних політичних противників.

А біда в тому, що у нас немає іншого шляху і можливості зменшити борги, як значно скоротити споживання газу. Тільки відтак уряд може вишукати кошти для закупівлі протягом травня-вересня 17 млрд. кубометрів газу для закачування його у підземні сховища,щоб потім перезимувати. Отже, боржникам чи то взагалі відключать газ, чи то подаватимуть його стільки, скільки вони проплатили залежно від заборгованості. Йдеться про промисловість і комунальників.

Судячи з телеграми № 37-1210/98, уряд налаштований рішуче. Навіть наголошується про дострокове припинення повноважень тих голів Рад, які не тільки не контролюють поточні проплати за використання природного газу, а й перешкоджають щодо обмежень і припинення поставок. Справді, треба діяти рішуче, бо досі були лише умовляння, адже проблема відключення газу споживачам стоїть уже два роки. З цього приводу було вже достатньо рішень. Згадаймо хоча б 789-у постанову Кабінету міністрів 1993 року. Але все це наражалося на глуху стіну опору обласного керівництва. Звичайно, краще бути добрим дядьком і розпоряджатися чужим на свій розсуд. Проте незрозуміло, як діятиме уряд щодо голів Рад нині за існуючого законодавства, вертикалі влади.

Хоча і тут почнуть шукати винятки із правил. Такі вже у нас «традиції». Приміром, черкаський «Азот» заборгував більше трильйона за газ. Але поводить себе незалежно, посилаючись на урядові документи, які дають йому пільги як виробникові міндобрив для села.

І ще одне. Гаразд, підприємства-боржники закриють. Людей, певна річ, відправлять у неоплачувані відпустки, грошей їм не платитимуть, так само як і не буде відрахувань у пенсійний фонд. А де тоді люди візьмуть кошти, щоб заплатити за газ у побуті? Зачароване коло, та й годі.

А основний тягар знову і вже вкотре ляже на селян. На літній період села будуть повністю відключені від постачання природним газом. Це — нокаутуючий удар для селян. Адже, приймаючи таке рішення, паралельно ніхто не забезпечить село у достатній кількості гасом або твердим паливом. Можливо, до уваги брався хмиз, солома, дерева, які ще є у наших селах. Але ж треба терміново збудувати печі чи груби в нових хатах, що, як гриби, повиростали у газифікованих селах. Та за період газифікації й у старих оселях багато хто викинув печі і груби, де можна було б палити і варити на твердому паливі. Що ж, доведеться будувати на подвір'ях «врем'янки» на 2—4 каструлі і чавуни. Треба ж десь і собі приготувати їжу і худобу нагодувати. А її зараз на селі багато. Адже держава заохочувала до цього.

Не так-то й просто перейти і на зріджений газ. Щоб заправити балон, треба 600—800 тисяч карбованців, а сам балон коштує 1—1,2 млн крб. Та й газові пальники не переобладнаєш за день, оскільки плити, які використовувались під природний газ, так одразу на зріджений і не переключиш. Подейкують, восени газ знову підключатимуть тільки тим, хто встановить лічильник. А де його взяти? Наша промисловість таку кількість не виготовить, зарубіжні (та й наші) не по кишені. Одне слово, на село чекає чергове випробування. Але воно витримає. Хто ж, як не воно. І хіба це вперше...

Коментар

Сергій ЛАВРЕНЮК, «Голос України»

Пенсійна заборгованість як дюжина ножів у спину реформам

ПРОБЛЕМА пенсійних виплат уже набила оскомину — вона обговорюється чи не на кожному засіданні Верховної Ради та Кабінету міністрів. Не стала винятком і прес-конференція голови Національного банку України Віктора Ющенка. Щоправда, Віктор Андрійович розглянув цю проблему крізь призму платіжної політики держави.

Якщо держава вчасно не виплачуватиме пенсії, економічна реформа не матиме належної підтримки серед населення, зазначив він. На жаль, сьогодні ситуація розвивається саме в цьому напрямі — заборгованість колосальна. Тож Віктор Ющенко проаналізував витоки цієї заборгованості. Гроші, як відомо, ростуть лише на «деревах», котрі називаються підприємствами, а отже, щоб зрозуміти клініку цієї хвороби, потрібно проаналізувати, хто зриває з цього древа плоди і як ці плоди, себто гроші, використовують.

На кінець минулого фінансового року на цьому дереві «висіло» 445 трильйонів карбованців, які потрібно було поділити. Отже, платежі до бюджету становили 110 трильйонів карбованців (27%), до резервного фонду — 10 трильйонів (2%), на виробничий розвиток пішло 110 трильйонів карбованців (27%), на соціальний розвиток — 80 трильйонів (17%), до фонду заохочення — 80 трильйонів (17%) та було використано на інші цілі 50 трильйонів карбованців (10%).

Щодо перших трьох позицій, все зрозуміло — як кажуть, віддай і не гріши. А от щодо трьох інших виникають запитання. Скажімо, як розцінити виплати на соціальний розвиток та на заохочення, в той час, коли не виплачені пенсії найнезахищенішим верствам населення? Крім того, на «інші цілі» спрямовано ще 50 трильйонів карбованців. Причому ці кошти керівники підприємств використовують як кому на душу ляже. Проте лише половини цих 50 трильйонів вистачило б, щоб на неемісійній основі розрахуватися з пенсіонерами та виплатити їм житлово-комунальні компенсації.

Однак сьогодні склалася така ситуація, що підприємства не лише вчасно не перераховують кошти до пенсійних фондів, а й мають право відсувати ці платежі доти, доки не задовольнять своїх потреб у зарплаті. Тож на кінець фінансового року (1 березня) сума невиплачених зарплат становила 7,8 трильйона карбованців (13%), тоді як пенсійна заборгованість — 10,3 трильйона, або 48,3% від загальної суми пенсій. Сказати, що морально це неприпустима річ — це нічого не сказати. Перефразувавши відомий вислів Аверченка, зазначимо, що зволікання із виплатою пенсій малозабезпеченим — це дюжина ножів у спину реформам. Особливо якщо врахувати той факт, що пенсії — це кореспондентська складова від зарплати. Тобто в той же день, коли виплачують зарплату, кошти мають відраховувати і до пенсійного фонду. До того ж, як відомо, пенсійний фонд становить 37 відсотків від фонду заробітної плати, тож було б логічно, щоб сума невиплачених зарплат становила замість 10,3 трильйона хоча б 7,8 трильйона, а не навпаки. Хоча й така цифра була б завелика.

Повівши мову про конкретні приклади, скажемо лише таке: підприємствами Дніпропетровської області до пенсійного фонду не сплачено 4,4 трильйона карбованців, тоді як заборгованість по зарплаті становить 2,2 трильйона карбованців. Така сама ситуація у Донецькій, Харківській та ще у 18 областях України. Саме тут не зайве буде зауважити, що всі претензії, які стосуються зарплати, висувають до місцевої влади, а коли йдеться про виплату пенсій, то тут, зрозуміло, винен Київ. А кращого методу дискредитації реформ перед громадськістю, які проводить центральна влада, годі й придумати. Адже в пенсіонерів складається переконання, що в їхніх бідах винні саме реформи. Тому Віктор Ющенко був категоричний: збереження такої ситуації у галузі фінансів слід вважати злочином, а не «дріб'язковим питанням», як це подеколи подають.

Знахідка тижня

Мільйон — вже купюра і ще не папірець

НАЦБАНК України з 12 травня ц.р. випускає в обіг купон багаторазового використання номінальною вартістю 1 000 000 українських карбованців.

Так само, як і банкноти номіналами 10 000, 20 000, 50 000, 100 000, 200 000 та 500 000 карбованців, повідомили з Нацбанку України, нова банкнота надрукована з двохтоновим водяним знаком Державного герба України, розташованим на білому полі краю купона. Тризуб герба на водяному знакові розміщений на світлішій від основного тону паперу площині і зображений тонкими лініями, темнішими від паперу. В правій частині лицьової сторони зображено пам'ятник Тарасу Шевченку. Відомості про ці та інші особливості нової банкноти розповсюджено в засобах масової інформації.

Сенсація тижня

Алла КОВТУН, журналіст

Столичні банки можуть залишити столицю

***ВИХІД** комерційних банків із зони несприятливого підприємництва в практиці СНД вже був. Років три тому московські банки оголошували Москву несприятливою для підприємництва зоною. Багато хто з комерційних банків перенесли свої офіси до Зеленограда. Власне, все залишилося як і раніше: відвідувачів приймали за старими адресами. Змінилися лише місця сплати податків: гроші пливли до Зеленограда, який утаємничені називали не інакше як Нью-Васюки. Московським властям вистачило всього півроку, щоб зрозуміти, що міська скарбниця недоотримує кругленьку суму. Мер міста зібрав представників найбільших московських банків, пообіцяв розв'язати основні проблеми: продати комерційним банкам ті приміщення, які їм сподобалися, знизити ставки податків.*

Більшість київських й взагалі українських банків містяться в орендованих приміщеннях, цілком не пристосованих до банківських контор. Один з найбільших молодих банків «Інко» розмістився на першому поверсі звичайної «хрущовки», де на кожного співробітника, мабуть, припадає не більше двох квадратних метрів робочої площі. Трішки кращі умови роботи у «Відродження», «Градобанку», а це ж фінансові установи, які оперують вже мільярдними сумами в карбованцях й мільонними — в доларах. І іноді скаржачись на те, що інвестиції в Україну не йдуть, можновладці не дуже пов'язують надходження із станом українських банків. А залежність — пряма: коли вже провідні банки країни з їх прибутковістю не можуть дозволити собі солідні офіси, гадає потенційний інвестор, — то мені тут й надалі добробуту не буде.

Українські банки хотіли б виглядати не тимчасовим правителем в цьому світі. Багато хто з них вже можуть собі дозволити нормальні офіси. Заважають збудувати нормальні будівлі дві обставини. Перша — декрет Кабінету міністрів трьохрічної давності, який забороняє банкам вкладання в приватизацію більше як 15 відсотків статутного фонду (а будівництво — це та сама приватизація).

Друга причина — ворожість київських властей до комерційних банків. Прикладом такої ворожості став проект будівництва «Градобанком» офісного центру на вулиці Мечникова. Тут могли б розташуватися, крім «Градобанку», ще кілька солідних фірм, картинна галерея на першому поверсі, ресторани, кілька конференц-залів, телеграф, телекси — все те, що потрібно діловим людям, щоб працювати з фінансами в режимі реального часу. Проект, який має назву «Башня Градобанку», пройшов усі експертизи ще в 1993 році. Всі хоч якісь суттєві зауваження тут же усували.

Нещодавно раптом проект ще раз надіслали інстанціям для узгоджень. Колеги-банкіри заспокоюють голову «Градобанку» Віктора Жердицького, що буває й гірше. Так, «Укрбанк» також будує собі офіс неподалік від Львівської площі. Коли стіни досягли шостого поверху, приїхали чиновники з Київради й запропонували... розібрати їх.

Є проблеми у банка «Відродження», якому вдалося купити будівлю під офіс на розі Прорізної й Володимирської. Вже майже три роки, як відселені мешканці, й треба б було починати реконструкцію, проте ходіння інстанціями з проектом також ще не завершилось...

— Здається єдиним виходом із ситуації, яка склалася, може стати перенесення центральних офісів провідних банків до іншого міста, наприклад, Бровари. У скарбницю цього міста станемо сплачувати податки, — вважає голова «Градобанку» Віктор Жердицький. Після того, як київська міська скарбниця недораховується значних сум, сподіваюся, до основних сплачувальників податків — комерційних банків — будуть ставитись інакше.

На думку голови парламентської комісії з питань фінансової й банківської діяльності Віктора Суслова, таке рішення банків не суперечитиме банківському законодавству. Більше того, місцева влада має сприяти купівлі престижних будівель банкірами — адже це — вигідно міським бюджетам.

Віктор Суслов вважає, що в рішенні банкірів перенести місце сплати податків до іншого міста немає нічого протизаконного. Цю ж думку поділяє й заступник НБУ Олександр Киреєв. Так що цілком можливо, що деякі банки почнуть сплачувати податки у скарбницю Броварів.

Надія тижня

Сергій ВУСАТИЙ, журналіст

Щось живе і щось перемагає!

***КОЖЕН** приїзд місії Світового банку спричинює в економічних відомствах України тривожне підспудне збудження. В коридорах пришвидшують ходу клерки, в приймальнях міністра і заступників міністрів не вгавають телефонні апарати. Міністерства огортає надія. І жити їй доки місія не завершить свою роботу.*

Цього разу місію Світового банку очолював старший економіст відділу інфраструктури Ласло Ловей, тобто йшлося про звичайну робочу координацію дій у рамках так званого вугільного проекту. Нагадую, що в роботі українського уряду і Світового банку — близько двох десятків аналогічних проектів. Проте звична атмосфера як в Мінекономіки, так і в Мінвуглепромі все ж запанувала. **Хтозна, чи не привезла місія зі штабквартири звістку про чергову пристойну інвестицію? З'ясувалось, що не привезла. Хтозна, чи не пов'яже Світовий банк фінансову допомогу українській економіці з наміром перейти від слів до діла (адже закриття нерентабельних шахт тільки декларується?). Заспокоїлися — не пов'яже (принаймні тепер).**

Утім, як стало відомо з поінформованих джерел, під час розмови цього тижня представників Світового банку з керівниками Міністерства фінансів на деяких аспектах ходу реформ все-таки наголошувалося. Скажімо, на тому, що, незважаючи на приватизацію близько 11 тисяч малих і середніх підприємств і близько 7 відсотків землі, котра вже стала предметом купівлі-продажу, Україна ще не є привабливим об'єктом для інвестицій. Мало того: нерішучість виконавчої влади в проведенні реформ ставить під сумнів обов'язковість України в обслуговуванні зовнішніх боргів перед кредиторами.

Та хоч попередній проект поки що живе лише на папері, інший (реабілітаційна позика) — перемагає. Позавчора Світовий банк прийняв рішення про виділення другого траншу цієї позики вартістю 250 мільйонів доларів. Як відомо, перші 250 мільйонів було виділено у грудні 1994 року.

Акценти тижня

Міждержавні угоди — добре, міжфракційні — краще

***ПРИЇЗД** до Києва представників депутатської фракції «Выбор России» на запрошення депутатської групи ВР України започаткував постійно діючу українсько-російську нараду, яка об'єднає не лише політиків, а й провідних економістів, експертні економічні групи сусідніх держав.*

На думку учасників зустрічі, яка відбулася напередодні 9 травня, міждержавні угоди — добре, міжфракційні — краще. Адже йшлося про узгодження позицій і деталізацію поведінки під час створення фінансово-промислових груп, реформування агропромислових комплексів, розв'язання бюджетних проблем тощо.

Звісно, центральною постаттю на переговорах був лідер «Выбора России» Єгор Гайдар, чиї погляди на тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності багато в чому перегукуються з поглядами українських реформаторів. Так само, як і вони, він визнав, що становленню загальноринкових відносин на терені колишнього СРСР заважає нині відсутність гарантії прав власників, обмеження експортно-імпортної діяльності, наростання протекціоністських тенденцій з боку держав та ін

Цими ж днями в справедливості оцінок парламентаріїв обох країн була нагода переконатися на багатьох рівнях, аж до найвищого: від поліпшення «загальноринкових відносин», про які говорили на прес-конференції Єгор Гайдар і лідер української депутатської групи «Реформи» Сергій Соболєв, залежить інвестиційний клімат обох держав. Тим часом з найбільшим ризиком розміщувати інвестиції в Україні, як і раніше на Заході, пов'язують політико-правову нестабільність і надзвичайно високу частку державних підприємств. Тоді як українського інвестора на часі розшукувати не за допомогою Міністерства економіки, а за сприяння служби безпеки.

Зустріч парламентаріїв у Києві посіяла певний оптимізм, принаймні непорівняний з тим, що спричинюють розмови довкола дійсного членства України в Міжпарламентській асамблеї країн СНД. І ось чому. Йшлося про конкретні завдання, а не загальні поняття, що грунтуються на теоріях заполітизованих поводирів. Та й переважна більшість журналістів, здається, зрозуміла, що гармонізацію законодавств РФ і України варто починати саме з цього рівня — міжфракційного. Де не вимикають мікрофони навіть, коли запитання незручне. У Єгора Гайдара, скажімо, поцікавились, чому Росія затримує платню за вивезення з України тактичної зброї, на що він відповів: вона Росії не потрібна. Висновки щодо добропорядності великої політики журналісти зробили вже самотужки.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

У ХМАРИ ТЕРПЕЦЬ УВІРВАВСЯ, А В ЗЛОДІЇВ?

Законопроект тижня

***ШАЛЕНЕ** збагачення купки наших співвітчизників на тлі зубожіння народу, а також зволікання законодавчої влади з прийняттям украй необхідного закону про декларацію доходів громадян увірвали терпець народного депутата України Степана Хмари. Днями він вніс на розгляд сесії Верховної Ради свій законопроект про декларацію майна і доходів як громадян України, так і іноземців та осіб без громадянства, які займаються підприємницькою діяльністю в Україні. Законопроект на диво стислий за обсягом — лише 11 статей, але досить суворий за змістом. Степан Ількович пропонує декларувати всі види доходів — заробітну плату, дивіденди, гонорари, доходи, отримані у вигляді дарунків, спадщини, заповітів тощо.*

Власник нерухомого майна — хати, дачі, автомобіля вартістю більше, як тисяча доларів тощо, повинен буде документально довести реальну вартість такого майна і законне джерело доходів, на які воно придбане. В разі неможливості документально пояснити джерело доходів, за рахунок яких це майно придбане, воно має підлягати конфіскації на користь держави. А якщо особа не пізніше, як у місячний термін, не задекларує доходів чи спробує їх приховати, то вона повинна сплатити штраф, а в гіршому разі це майно у неї слід конфіскувати. За цього всього С. Хмара пропонує запитати про доходи навіть у власників дач й інших хоромів, які були збудовані чи куплені протягом трьох років до дня прийняття цього закону.

Чи треба казати, який переполох серед новоявлених багатіїв викличе цей черговий порив Степана Хмари до встановлення соціальної справедливості і який гвалт зчиниться про те, що такі санкції порушуватимуть права людини. Хмари, як відомо, згущалися над злодіями не раз, але вони їх тихо розганяли. Як буде цього разу?

Виставки

Валерій МАРТИНОВ, журналіст

ЗАПРОШЕННЯ ДО СВІТУ МОДИ

***У КИЄВІ** пройшла Перша міжнародна виставка сучасного одягу, взуття, парфумів та аксесуарів «Eurostil- Expo- 95». Її зорганізували Торговельно-промислова палата України і київська фірма «Акко Інтернешнл».*

У виставці взяли участь понад 40 фірм з Білорусі, Росії, Німеччини, Пакистану, Молдови, Італії, Словаччини, Швеції, України і країн Прибалтики.

Серед вітчизняних учасників виділимо відому фірму з виготовлення хутрових виробів з Івано-Франківська «Тисьмениця», яку нагороджено призом Асоціації підприємців США і Європи «За комерційний престиж і найкращу торгову марку». Харківська фірма «Експорт-Сервіс мода», яка є офіційним представником московського Будинку моди В'ячеслава Зайцева, представила модні жіночі пальта з габардину, ошатні вечірні туалети, біжутерію, театральні сумочки та багато іншого.

Надзвичайно цікаву колекцію жіночих костюмів, виготовлених на українських підприємствах за іноземними технологіями, презентувало спільне українсько-німецьке підприємство «Хапланекс». В Україні вироби виготовляють із давальницької сировини. Їх якість досить висока, тому недаремно серед замовників фірми — відомий німецький концерн «ОТТО». Нині підприємство має намір орієнтуватися на виробництво товарів для вітчизняного ринку.

***

А наступного тижня (18 — 21 травня) у виставочному центрі заводу «Арсенал» відкривається виставка-продаж «Польські товари для дому, дачі, офісу», де буде представлено близько 30 відомих фірм із Східної Польщі. У експозиції виставки — меблі, сантехніка, будівельні матеріали, електротовари, продукти харчування, кондвироби, косметика тощо. Зацікавлять відвідувачів і побутові газові лічильники, які можна буде придбати тут же, на виставці.

Постачаємо Європі сировину, а наші чоботи стають «золоті»

* *Чому наша країна, маючи розвинену промислову базу легкої промисловості (60 відсотків шкіряних і 40 відсотків взуттєвих підприємств мають сучасне імпортне устаткування), постачає Європу сировиною.*
* *З початку року лише 30 відсотків шкірсировини було відвантажено підприємством країни. Решта пішла за кордон. А чи суттєво зріс валютний запас держави?*
* *Чи багато у нас громадян, які запросто можуть викласти 3—6 мільйонів карбованців? А зимове взуття взагалі стало «золотим», недоступним простому трудівникові.*

До уваги уряду

НАШЕ підприємство спеціалізується на виготовленні шкіри для взуття. Воно порівняно молоде — заводові торік виповнилося 15 років, будували його під імпортну технологію і обладнання, проектувальники задумували як найсучасніше, найдосконаліше підприємство шкіряної галузі колишнього Союзу.

Але не лише завдяки імпортній техніці нам вдалося вийти в лідери шкіряної промисловості. Недавно ми завершили реконструкцію, яку провадили два роки без зупинки виробництва. Витратили величезні кошти у валюті, замінили майже 90 відсотків обладнання, здійснили ряд будівельних і ремонтних заходів, що створило можливості збільшити випуск продукції щонайменше на 30 відсотків, покращити умови роботи, екологічну обстановку.

Сьогодні наш завод — один з найпередовіших у Європі за технічним оснащенням. З якістю нашого шкіртовару рахується багато іноземних фірм, які є законодавцями взуттєвої моди. Зразки шкіри нашого вознесенського виробництва демонструють щороку на Всесвітніх виставках взуття й шкір у Парижі і отримують добру оцінку.

Труднощів у кожного колективу нині багато. Не минають вони й нас. Перелічити їх не вистачить і пальців на обох руках. Проте одна проблема не йде в порівняння з жодною іншою — це відсутність сировини. Перебої з поставками її були й торік, але ми як могли «викручувалися» — темпи виробництва порівняно з 1990 роком становили 86 відсотків, наша частка у виробленому в Україні взуттєвому шкіртоварі — майже 40 відсотків. Щоб хоч якось стабілізувати становище з поставками сировини, пішли на створення пунктів зі збирання шкіри великої рогатої худоби в районах Миколаївської і довколишніх областей. Залучаємо до цієї роботи заготівельників, приватних підприємців, натомість пропонуємо шкіру взуттєву й одежну, меблеву, взуття, виготовлене з нашого шкіртовару вітчизняними й зарубіжними взуттєвими підприємствами. Звичайно, до цілковитого завантаження виробництва (щодоби завод переробляє 60—100 тонн шкірсировини) було далеко. Але підприємство працювало без простоїв, ми намагалися виконувати свої зобов'язання перед суміжниками — колективами взуттєвих підприємств України.

Протрималися ми й перші два місяці цього року, хоча багато цехів працювали напівсили. Проте з березня наше підприємство вже стало простоювати. Та ж сама доля спіткала шкірзаводи Бердичева, Івано-Франківська, Харкова, Львова та інші.

Становище ускладнилося й через те, що уряд відміняв квоти на вивезення шкіряної сировини, зокрема шкіри великої рогатої худоби. Напрошується питання: задля чийого блага і кишені це все робиться? Дуже сумнівно, що для покращання добробуту українського народу, зміцнення економіки підприємств однієї з галузей народного господарства, покликаної наповнити ринок країни товарами першої потреби, яким є взуття.

І м'ясопереробні підприємства Мінсільгосппроду, і комерційні структури, і заготівельні організації Укрспоживспілки вивозять шкірсировину за межі України, причому без будь-яких обмежень. Водночас з початку року лише 30 відсотків шкірсировини було відвантажено шкіряним підприємствам нашої країни. І це при тому, що поголів'я ВРХ в колгоспах і радгоспах значно зменшилося і забезпечувати шкіряну галузь сировиною стає дедалі проблематичніше.

Можна, звичайно, себе заспокоїти — взуття сьогодні в магазинах, особливо у столичних і обласних центрах, вистачає. Але імпортного, і не кожний за пару черевиків може викласти 3—6 мільйонів карбованців, не кажучи вже про зимове взуття — воно взагалі стало «золоте», недоступне простому трудівникові. У провінції ще гірше. Там імпорту менше, а коли і є, то ціна разів у півтора вища, ніж у столиці, а людям доводиться, як то кажуть, по достатках ноги простягати.

Утім робити хороше взуття навчилися вже й у нас. Взуттєві підприємства Житомира, Донецька, Дніпропетровська, Харкова, Києва шиють взуття не гірше, ніж зарубіжні моделі, і ціни в них помірні, але потрібні якісна сировина й матеріали.

Ми розуміємо, що м'ясопереробна промисловість потребує коштів у валюті. Але ж не можна за рахунок одних поправляти стан справ інших. Та й незрозуміло, чому Україна, маючи добре розвинену промислову базу легкої промисловості (до речі, за останніми даними Держкомлегтексу, 60 відсотків шкіряних і 40 відсотків взуттєвих підприємств мають сучасне імпортне устаткування), має поставляти Європі сировину.

Невже не можна ухвалити таке рішення, яке не заганяло б нашу промисловість у глухий кут. Адже можливі й компроміси. Скажімо, шкіряні підприємства виготовляють напівфабрикат і готовий шкіртовар на експорт, а кошти у валюті підлягають взаємоперерозподілу між шкірянинками і м'ясопереробниками. У всіх країнах світу вивезення сировини регулюють. Чому б і нашому урядові не встановити вивізне мито на шкірсировину на рівні хоча б 65 відсотків, а облвиконкомам не ухвалити рішення про виділення шкіряним підприємствам понад 60 відсотків шкірсировини від обсягів заготовленої.

С.КЕРНЕР,
генеральний директор АТ «ВОЗКО»,
В.МЕЗИНЦЕВ,
сортувальник шкірсировини,
В.СУРДОВ, слюсар, М.КОЗЮРА,
механік, В.РАХНЯНСЬКИЙ,
двоїльник, В.ПІНЬКАС, майстер,
разом 4900 підписів.

м. Вознесенськ
Миколаївської області.

Микола ФЕДОРЕНКО,
«Голос України»

Зажурилась у саду черешня...

Чим допомогти їй, щоб уберегти від травневих заморозків, від хвороб та шкідників?

САДИ України — від Криму до Полісся — у білопінному буянні. Так і хочеться додати затерте: в чеканні рясного врожаю. Проте погода не припиняє свої витівки. Після гарячих і погожих днів — раптом похмуре небо, пронизливий арктичний вітер, заморозки, навіть сніжинки зриваються. А нині формується зав'язь, а значить, формується врожай. Та не виділяє дерево достатньо нектару, бо холодно, не летить на нього бджола, не запилюються квіти. Отож не вродить рясно... Що робити садівнику, аби допомогти дереву?

— Виявити хліборобську мудрість, — каже директор УНДІ садівництва доктор сільськогосподарських наук професор Михайло Андрієнко. — Справді, погода не зовсім сприятлива для садів, але це ще не катастрофа. Абрикоси практично повсюди відцвіли, зав'язь утворилася, тепер треба її вберегти. Інші плодові дерева цвітуть, і тут важливо не допустити, щоб їх пошкодили традиційні травневі заморозки. Найкращий спосіб, як ми кажемо, дідівський: обкурювати димом, особливо перед сходом сонця. У південних областях допоможе надкронний полив — крапельки води зберігають тепло. І якщо температура знизиться навіть до мінус двох градусів, то боятися нічого — дерева витримають.

Зате можуть завдати шкоди садам бур'яни, хвороби, шкідники. Отож відразу після цвітіння вишні та черешні варто обробити 1-процентною бордоською рідиною, а груші та яблуні — сумішшю цієї рідини і 1-процентного розчину колоїдної сірки. Такою самою сумішшю бажано обробити насадження суниці, але перед цвітінням. Останнім часом великої шкоди сливам завдає чорний сливовий пильщик. Щоб позбутися його, треба дерева обробити 0,2-процентним розчином карбофосу або актеліку.

Поширенню шкідників і хвороб сприяють бур'яни. Отож у садах і на ягідниках необхідно постійно проводити профілактику, знищувати бур'яни у міжряддях. І то не просто заклик — це значно збільшить урожайність. Адже вона останнім часом різко впала (торік, наприклад, зібрали по 17 центнерів плодів і фруктів з гектара, тоді як раніше збирали більш як тридцять).

Це, як масове вирубування садів, призвело до зменшення обсягу виробництва й скорочення асортименту садовини власної й засилля зарубіжної. Звичайно, ми не проти того, щоб у магазинах і на ринках були банани й ананаси, але коли яблука привозять з Італії, а черешні — з Польщі, то стає не по собі...

Військо: точка зору

«ВОЯКУ ПОТРІБЕН НЕ ТІЛЬКИ АВТОМАТ», —

вважає голова Комітету з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті міністрів України Вілен МАРТИРОСЯН

— Вілене Арутюновичу, не так давно газетні сторінки буквально зарясніли публікаціями з приводу зловживань у розподілі житла для військових, збудованого за німецькі гроші. Очевидно, ці скандали не могли обминути і ваш Комітет?

— І не обминули. Майже 200 офіцерів, виведених із Німеччини і які тепер служать в Україні, звернулися до нас зі скаргою з приводу таких порушень. Звернулися вони і до суду, і до Президента України.

Саме за вказівкою Леоніда Кучми для розгляду цієї скарги виконуючий обов'язки Прем'єр-міністра Євген Марчук створив комісію, яку очолює віце-прем'єр-міністр Іван Курас. А мене призначили його заступником. Комісія ще не завершила свою роботу, але вже тепер можна сміливо сказати: порушень у розподілі житла, збудованого за німецькі гроші, доволі багато. І те, на що нарікають офіцери, багато в чому підтверджується.

— Але, наскільки я знаю, цими скаргами вже займалися інші комісії.

— Зокрема й Генеральна прокуратура. Але народний депутат Сергій Головатий, який захищає інтереси скривджених військовослужбовців, і звернувся до Президента з проханням розібратися в цій «квартирній справі», не погодився з її висновками. Бо Генеральна прокуратура, як стверджує Сергій Головатий, у даному разі виступає також як зацікавлена сторона — її працівники одержали у житловому комплексі для військових 11 квартир.

Робота нашої комісії ще триває — адже мова йде про надання майже півтори тисячі квартир. Отож, треба переглянути усі квартирні справи, документи, які там знаходяться. Та вже тепер можу сказати, що навіть обов'язкову довідку — форму № 3, яка дає уявлення про склад сім'ї претендента на житло, деякі керівні армійські чини «не соизволили» подати. Є навіть такі випадки, коли людина мала нормальне житло — і без законних на те підстав ще поліпшила свої житлові умови. Ось ми і прагнемо з'ясувати, хто цьому беззаконню сприяв. Звісно, усі прізвища будуть названі — країна має знати своїх «героїв».

— Протягом останніх років припинило своє існування багато військових містечок. Деякі з них мають сьогодні такий вигляд, ніби через них прокотилася орда — настільки все знищено, розкрадено. А ще донедавна тут були добротні магазини, поштові відділення, лазні, клуби... Чому так сталося?

— Тому, що нікого це не цікавило. Скажімо, генерал Костянтин Морозов був не тільки міністром, але й політичним діячем, що негативно вплинуло на будівництво Збройних Сил. Інший — Віталій Радецький — політикою менше цікавився. Основну увагу приділяв собі й своєму оточенню. Про соціальний захист офіцерів та їх сімей згадували хіба що вряди-годи.

Ми, звісно, про ці неподобства щодо залишених без належного нагляду і контролю військових містечок знали. І прагнули зберегти військово-державне майно. Але підтримки не знайшли. Колегія військового відомства розгорнула проти нас непримиренну боротьбу, намагаючись применшити роль нашого Комітету, а то й взагалі скомпрометувати його.

Правда, сьогодні ситуація набирає сприятливішого характеру для військових. Новий міністр оборони Валерій Шмаров почав з найголовнішого — з турботи про людей, які носять погони. До речі, до свого міністерського призначення Валерій Миколайович виконував функції голови координаційної ради конгресу військовослужбовців — і добре знає соціальні армійські проблеми. Ще тоді спільними зусиллями (а мене обрали заступником голови координаційної ради) ми розробили механізми для того, щоби якомога більше позабюджетних коштів ішло на потреби армії, щоби військовослужбовці були захищені від різних соціальних негараздів. Адже маємо нарешті зрозуміти: сильна, боєздатна армія спроможна не тільки захистити нашу країну, а й забезпечити в нашому суспільстві вкрай необхідну для проведення економічних реформ громадянську стабільність.

Певна річ, протекціонізм, показуха, «дідівщина» — усе це має бути викорінене з нашої армії. Але мали ми раніше і позитивні речі, від яких відмовлятися не варто. Мало того — всіляко відроджувати ці добрі традиції. Скажімо, офіцерську честь і гідність. Бо коли я йшов вчитись у військове училище, то офіцер у мене асоціювався зі сміливою, порядною, красивою, розумною людиною. На яку хочеться бути бодай трохи подібним. І таких людей я немало зустрічав в армії. Та й сьогодні вони є. Але їх ряди дедалі більше рідіють.

— Чому?

— А ви знаєте, чому тепер чимало молодих людей йде вчитись у військові училища? Щоби безплатно одержати вищу освіту. А коли вже має диплом у руках; якусь спеціальність — пише випускник рапорт. Мовляв, помилився у своєму виборі, не вийде з нього офіцера. Але є такі, що залишаються в армії. Та чи зможуть вони підняти честь і авторитет офіцера? Коли ні до служби, ні до форминіякого потягу у них немає. Звісно, що ні.

А честь, гідність, порядність військовій людині потрібні не менше, ніж наймодерніша зброя. Та й, зрештою, насамперед офіцерство визначає обличчя будь-якої армії. Бо які офіцери — так вони підготують, навчать своїх підлеглих.

— Що ви можете сказати про сучасний стан українського війська?

— Чи не найбільша проблема нашого війська — неукомплектованість особовим складом багатьох підрозділів. На дорогій техніці немає кому працювати, немає кому її обслуговувати — ось вона поступово і виходить з ладу.

Ми сьогодні навчаємо молодих людей військовому ремеслу, як то кажуть, на пальцях. У класах і на тренажерах, а не в полі, бо бракує пального, запчастин і ще багато дечого.

— А як змінити ситуацію?

— Без активного втручання держави, уряду в ці процеси справа не зрушить з мертвої точки. Бо жодні добрі наміри в даному разі не допоможуть — потрібні гроші.

— То, може, ліпше перевести наше військо на професіональну основу?

— Безперечно, то було б ліпше. Але сьогодні ми не можемо всіх офіцерів забезпечити навіть житлом. То чи зможемо платити, нормально платити, за службу усім: від генерала до рядового? Ні, для професіональної армії ми ще не готові. І передусім — економічно.

Я знаю, що таке справжні професіонали. У полку, яким я командував у Рівному, служило понад 100 офіцерів, майже 140 прапорщиків, 70 жінок-військовослужбовців. Спираючись на такий кістяк, можна було виконувати найскладніше бойове завдання. Бо то були професіонали у справжньому розумінні цього слова.

А сьогодні найкращі спеціалісти залишають армію — їм у комерційних структурах набагато більше платять. Намагаються позбутись і прапорщиків — насамперед жінок.

— А в тому ж, скажімо, Ізраїлі усі жінки є військовозобов'язаними.

— Я зі власного досвіду знаю, що жінки нерідко ліпше служать, ніж деякі чоловіки. І з дисципліною у них проблем менше.

А тут недавно навіть наказ з'явився: значну частину жінок з армії звільнити. Правда, наш Комітет рішуче запротестував проти такого дискримінаційного рішення — і наказ відмінили.

— Яким чином Комітет допомагає адаптуватися в цивільному житті військовикам, які звільняються у запас через скорочення армії?

— Сьогодні у кожній області створені центри, які під керівництвом наших уповноважених займаються такою роботою.

Європейським Співтовариством розроблена спеціальна програма «Тасіс», під реалізацію якої виділено 7,5 мільйона екю. Згідно з нею майже вісім тисяч вчорашніх офіцерів пройдуть перепідготовку, щоби міцно стати на ноги в цивільному житті. А займеться реалізацією цієї програми німецька фірма «ГОПА», яка виграла конкурс.

Ще декілька тисяч військовиків будуть соціально адаптовані за іншими програмами.

— Отже, така величезна армія нам не по кишені. Та й, зрештою, і не потрібна?

— Сумніву не може бути: її треба суттєво скорочувати. Ту армію, яку маємо, Україна не в змозі утримувати. Та й річ не стільки в кількості, як в якості.

Та не можемо ми людей, які роками вірою і правдою служили своїй Батьківщині, викинути на вулицю. Бо інакше нічим іншим, ніж злодієм чи рекетиром, вона не стане. Отож, і стоїмо на тому, щоби кожен офіцер, звільнений у запас, мав квартиру і цивільну спеціальність, без чого починати нове життя доволі тяжко.

До речі, всі військовики, які пройдуть перенавчання згідно з програмою «Тасіс», одержать і роботу.

Розмову вела Марина ЧАУСОВА.

Галина ВАСИЛЕНКО, мистецтвознавець

Банкіри теж люблять культуру

До 50-річчя Перемоги над фашизмом

Зустрічі з відомими кіноакторами, концерти естрадного й академічного напрямів, ретроспектива фільмів на воєнну тематику і пільгові кіносеанси — це лише штрих художньої частини програми «50-річному ювілею Великої Перемоги присвячено...», підготовленої у Дніпропетровську. А докладніше уявлення про неї дає перелік запрошених артистів. Це — Клара Лучко та Леонід Куравльов, які провели «Зустріч фронтовичок» в театрі ім. Горького і в театрі опери та балету. Пісні воєнних років пролунали у виконанні Йосипа Кобзона, який не потребує рекомендування (святкові концерти у Кривому Розі та Дніпропетровську), популярна класична музика — у виконанні Володимира Співакова і його оркестру «Виртуозы Москвы», а також дніпропетровського Нового камерного оркестру «Пори року».

Про останній колектив слід сказати ширше. Новий камерний оркестр «Пори року», очолюваний заслуженим артистом України скрипалем Гаррі Логвином, — справді принципово новий для нашого суспільства вид оркестру. І справа тут не у складі (він традиційний), не в музиці, яку виконує (авангардною репертуарною орієнтацією оркестр не вирізняється). «Пори року» — оркестр, новий за своїм «походженням». Це, певне, перший в Україні не державний, не муніципальний, а приватний оркестр, який створений і існує завдяки коштам вітчизняних меценатів.

У рамках акції, присвяченої Перемозі, оркестр виступив у шпиталі інвалідів і в театрі імені Горького з програмами «Пам'яті жертв війни» та «50-річчю Великої Перемоги».

Художньою частиною ця акція не обмежилася. «Матеріальний» складник — також вельми значний. Організатори програми — банк «Кредит-Дніпро» (голова правління С. Згоник) та корпорація «Співдружність» (голова правління — В. Пінчук) — потурбувалися і про подарунки для інвалідів Великої Вітчизняної. Кожному колишньому фронтовику банком «Кредит-Дніпро» відкрито накопичувальний депозитний рахунок на один мільйон карбованців; кожен ветеран, запрошений на концерт 9 Травня, отримав святковий набір, а запрошення стало водночас і лотерейним квитком (серед виграшів — телевізор, відеомагнітофон)...

Все це — складова частина нової програми банку «Кредит-Дніпро» «Інвестиції в культуру».

Ніна КУФКО, учасник війни, старшина

Пролетіли десятки років,
Не впізнати тих місць,
не впізнати,
Де пекельний вогонь клекотів,
Поглинаючи сироти-хати.
Зеленіють байраки нові,
Там, де землю згризали
гармати...
Є подекуди ще живі,
Сиві, колишні солдати.
Вже шумить листя садів,
Розганяючи смуток і втому...
Ці дерева мій дід посадив,
Як з війни повернувся додому.
Я ходжу поміж яблунь і слив
В цім чудовім духмянім буянні,
Уявляю: ось тут він ходив,
Мріяв стиха у мовчазнім
світанні.
Мабуть, згадував тих,
хто в бою
Біг в атаку пліч-о-пліч уперто...
Про загублену юність свою.
Що згоріла в обіймах у смерті.
Він в той час ще не взнав
до ладу —
Чи здійсниться та мрія рожева,
Що зростатиму я в цім саду
І продовжу саджати
дерева.

Ігор ТКАЛЕНКО, журналіст

«НАДІЯ» ДЛЯ ТИХ, ХТО ВТРАТИВ НАДІЮ

Міжнародну благодійну організацію «Надія» очолює подружжя Роберт і Патросія Гемпл, які задекларували своє бажання започаткувати цього року сирітський будинок, дитячий садок і, можливо, лікарню для дітей, які страждають від наслідків чорнобильського лиха. «Надію» фінансує сім'я міжнародних церков Христа. Сьогодні у світі діють понад 60 проектів «Надії». Серед них — лікарня для бідних у Філіппінах, 850 будинків для сімей хворих на проказу в Індії, пересувні медичні пункти в Бангалорі та Мадрасі (Індія), в Порт Морсбі (Папуа-Нова Гвінея), в Мексиці, на Ямайці, дві безплатні їдальні для харчування 500 пенсіонерів у Москві, лікарні для хворих на СНІД в Абіджані (Кот д'Івуар, Африка), центри реабілітації наркоманів та алкоголіків у Філадельфії та Вашингтоні (США) та інші.

Робота «Надії» через добровольців з місцевих церков Христа є дуже ефективною. 90 відсотків виділених засобів потрапляють безпосередньо до тих людей, які цього найбільше потребують.

А чому ці люди «викидають» гроші на такі неприбуткові проекти? Звернувся до місіонера канадійця Енді Флемінга.

— Я виріс серед українців, і перша дівчина, в яку я закохався, була українка, — розповів мені Енді. — Мій батько жертвує на місіонерську та благодійницьку діяльність 300 тисяч доларів щороку. Своїм успіхом в бізнесі він завдячує тим, що точно дотримується заповідей і правил Біблії, і тим пожертвуванням, які він робить. Люди, які не вміють жертвувати, не можуть бути щасливими.

Кого ми здивували

Діжки Данаїд

1995 рік мав би стати дуже вдалим роком для України. Щоб підняти свою економіку, їй залишається подолати останню перешкоду: розв'язати проблему кредиту. Бюджетний дефіцит — ніщо в порівнянні з двома колосальними «діжками Данаїд», якими є сільське господарство і промисловість. Кредит для проведення посівної чи виплати заробітної платні наприкінці місяця постійно поновлюється. Центральний банк почав потроху перекривати це джерело, ввівши кілька суворих обмежень, проте становище таке, що ще далеко до того, щоб цілком обмежити процес грошової емісії. Україна продовжує використовувати свою грошову одиницю, запроваджену поспіхом у період здобуття нею незалежності, — карбованці, найчастіше звані «купонами». Вона ще не в змозі запровадити свою справжню грошову одиницю — гривню, банкноти якої вже віддруковано і зберігаються в сейфах, чекаючи на свій час, коли ситуація дасть їм шанс на життя чи виживання. Якщо докладені зусилля набудуть продовження, вже 1995 року стане можливою грошова реформа, а Україна матиме кошти для переходу до ринку.

А як на все це реагує Європа? Вона все ще ніяк не переведе на потрібний час свого годинника. Угорщина чи Польща, здається, хочуть вступити до Європейського союзу, а Україна — ні. Чому? Тому що Україна дуже тісно пов'язана з Росією, чий вступ до Європейського союзу видається зараз неможливим. Чи є Україна часткою Європи? Правильною була б відповідь: «Саме так». Найближче майбутнє покаже, чи хоче того Україна і чи має для цього можливості. Наш обов'язок, полягає в тому, щоб залучити її до ЄС і, безперечно, зацікавити її в цьому, а не відштовхувати.

(Газета «Трибюн», Франція).

ЦЕНТР ТЯЖІННЯ

Зелений абажур

У НИХ напрочуд добрий дім. Спершу й не зрозуміти чому — ані супершикарних меблів, ані коштовних дрібничок, які кричать про свою вартість. Хіба що затишок, який створюють кілька нарцисів у вишуканій вазі, свічка — майже лампадка, та ще картини. Може, це вони випромінюють тепло, яке не хочеться залишати?..

Та ось до кімнати діловито входить маленький чоловічок, з волошковими, як у батька, очима, і пшеничним волоссям. Чоловікові ось ще трохи — й виповниться півтора року. І відразу розумієш, від чого походить доброта цього дому: так буває, коли в родині є маленькі діти, — як у подружжя Беатрікс і Рудольфа Талерів. А пан Талер працює торговим аташе посольства Австрії в Україні.

Тож я й не здивувалася, коли на моє запитання, хто з подружжя — глава сім'ї, обоє, не змовляючись, запевнили:

— Марк. Центр нашого життя змістився саме до нього...

І цієї миті, коли увага тата й мами дещо зосередилася на гостях, «центр» потягнув на себе вазку з печивом, і всі дружно засміялися.

Марк у Беатрікс і Рудольфа, як за нинішніми мірками, — досить пізня дитина, але тим бажаніша. За дванадцять років подружнього життя вони жили в Абу-Дабі (Арабські Емірати), Стокгольмі, Варшаві, де Рудольф працював торговим аташе посольства Австрії, а Беатрікс теж несла нелегку службу — дружини.

Рудольф з таким визначенням цілком згоден:

— Це тільки здається, що в дружин дипломатів солодке життя. А насправді все складніше: чужа країна, незнайомі звичаї, інша мова. Але знаєте, що я ціную у своїй дружині чи не найбільше? Її комунікабельність, контактність. Вона так швидко призвичаюється до нових, скажемо так, — не завжди ідеальних обставин, що я й досі не перестаю з цього дивуватися. Вона ніколи не скаржиться. А для сім'ї, яка завжди в роз'їздах — це надзвичайно важливо.

І справді, для Беатрікс ніби й не існує проблем. За півроку вона опанувала українську, дуже тішиться з того, що може спілкуватися з людьми на вулиці, у тролейбусі, метро.

— Ніде так не пізнаєш життя країни, як у громадському транспорті, — переконала вона. — І ніде не зустрічала таких чудових людей, як у Києві.

Не без гордості розповідала, як вирішила самостійно без посередника, поки чоловік на роботі, підшукати квартиру в будинку, який їй сподобався найбільше. Знайти ту, яку здавали б у найм, все не вдавалося, але несподівано трапився добровільний помічник — дідусь, з яким познайомилася, коли «прогулювала» Марка.

— Я йому показувала будинок, у якому хотіла б жити, — сміючись розповідає Беатрікс, — але мій новий знайомий щоразу мене розчаровував:

— Це театр, — казав він, — а це — міністерство, а це — банк.

Так і не вдалося знайти квартиру в старовинному будинку, тож довелося оселитися в сучасному — домі — «пилці» на Бессарабці.

Беатрікс дуже подобається жити в Україні. І вона рада, що Марк народився не в Стокгольмі чи Абу-Дабі, а в Києві. Там теж було добре, але тут — краще.

Я обережно натякаю, що мами маленьких дітей побоюються нашої екології, на що Беатрікс відповідає, що вони вжили запобіжних заходів, скажімо, купали маленького Марка в екологічно чистій воді з пляшок.

— З пляшок? — дивуюся я. — Скільки ж її треба!..

— Не так уже й багато, — заперечує Беатрікс, а Рудольф жартує, щоправда, цілком серйозно:

— Зрештою, хіба я — не глава сім'ї? А вже на воду зароблю...

Зрештою разом зійшлися на тому, що «носити воду» в сім'ю і є обов'язком чоловіка.

Поки ми з Беатрікс обговорювали цю «жагучу» проблему, Рудольф разом з Марком дипломатично зник на кухні, мовляв, нехай жінки душу відведуть...

А в Беатрікс проблеми, як і у всіх жінок, а найголовніша — догляд за Марком, який, тільки зіп'явшись на ноги, здійснює такі кроси по квартирі, що й мамі жодна гімнастика не потрібна. А ще — ніяк не може вплинути на чоловіка, якого службові справи тримають на роботі над усі розпорядки.

— Ви його ревнуєте?

— Я його жалію, — чистісінько, як і будь-яка українська жінка, — бідкається Беатрікс. — Уже й не пам'ятаю, коли вдома обідав.

Але крім клопотів мають вони і приємні хвилинки — коли разом з Марком вибираються на київські схили, або ж по картини на Андріївський узвіз, або ж до Національної опери.

...Я нахвалювала приготовлену Беатрікс вечерю і добре «Бургундське» (Рудольф таки знається на винах), а малий Марк, повівши тата до картини з українським пейзажем, защебетав:

— Дід, дім...

Беатрікс щасливо пояснила:

— Це чи не перше слово, яке він промовив.

Гарне слово!

Валентина ПОЛІЩУК.

Еліт-клуб

Кейт, яка прагне нас зрозуміти

МИ ВІДКРИВАЄМО на сторінці «Глобус» «Еліт-клуб». Ця рубрика запропонує вам новини світського життя, ненав'язливо порадить, що надягти, ідучи до вибраного товариства, розкаже про захоплення дипломатів, які працюють у нашій країні, познайомить з тими, хто відвідає Україну з офіційними та неофіційними візитами. І навіть запропонує рецепти вишуканих страв від тих, хто має таке незвичне хобі: як сьогодні, від Надзвичайного і Повноважного Посла Федеративної Республіки Німеччина доктора Александера Арно. І ще багато-багато чого.

А ведучою «Еліт-клубу» буде чарівна Кейт Бахнер — віце-президент Київського жіночого дипломатичного клубу і дружина американського дипломата Томаса Бахнера.

Отож, знайомтесь: Кейт Бахнер. Закінчила Вашингтонський університет — факультет міжнародних відносин. Могла б робити власну кар'єру, та чоловік одержав призначення на дипломатичну службу до Естонії, а згодом до України.

Щоправда, Кейт, здається, не нарікає на долю і також не байдикує. По-перше, вдосконалює свою російську. І робить це залюбки ще й тому, що допомагає їй у тому напрочуд цікава жінка — дружина Сергія Параджанова.

А ще у неї турботи, пов'язані з дипломатичним клубом, членами якого є 150 жінок — дружин дипломатів, іноземні та українські підприємці. Подумати про те, щоб вони цікаво і не без користі провели час, також справа Кейт. І доброчинність — для дітей-сиріт.

А ще Кейт має тринадцятимісячного ройтвелера Дейзі. Отаке собі щенятко — на зріст з добрячого собацюру. Завдяки Дейзі у Кейт з'явилося багато цікавих знайомих.

— Мені дуже цікаво у Києві, — каже Кейт. — Цікавлять люди, що живуть в Україні. Їхні безкорисливість і добрість зворушують до сліз. Це не завжди зрозуміло, але я дуже хочу їх зрозуміти...

Рецепт від пана посла

Александер АРНО.

Суп-крем із моркви

Три морквини почистити, помити й нарізати дрібними кубиками. В нержавіючій каструлі злегка обсмажити на вершковому маслі. Залити молоком (ледь покривши) і варити біля 40 хвилин. Збити міксером у пюре, протерти через сито. Додати 30%-ні вершки — до утворення крему. Посолити, всипати трішечки перцю, довести до кипіння і потім збити суп міксером.

Смачного!

Ознаки доброго тону

Сьогодні	Учора
Здоровий і природний вигляд	Таємничий секс-тип
Оптимально зручний одяг	Шикарний одяг
Черевички на «шпильці»	«Платформа»
Тиха, дружня компанія	Криклива дискотека
Читання книг	Збирання книг
Бути спокійним	Бути схожим на вулкан
Бути професіоналом	Знати все
Випивати мало й часто	Випивати багато й рідко
Шерстяні колготи	Голі ноги
Легка аеробіка	Виснажлива гімнастика

Можливо вам стануть у пригоді ці поради із журналу «Вог».

Лусія + Вероніка = ?..

Знайома росіянам за теленовелою «Ніхто, крім тебе», мексиканська співачка й акторка Лусія Мендес, приїхавши на кілька днів на батьківщину із США, де Лусія останнім часом жила й працювала, перша красуня екрану — так охрестили її свого часу місцеві журналісти — знову, як у юності, зробила фурор своєю зовнішністю.

Щоправда, цього разу краса коштувала телезірці чималих грошей. Як стало відомо кор. ІТАР-ТАРС, вона нещодавно помирилася зі своєю суперницею в боротьбі за трон примадонни мексиканського телеекрану Веронікою Кастро і, за її порадою, з'їздила до Аргентини до відомого лікаря-косметолога. Пластична операція на обличчі, подібна до тієї, що свого часу була зроблена й самій Вероніці, обійшлася в 15 тис. доларів.

Акторка, яка помолодшала, вповні сил, планів і анітрохи не жалкує про недавній розрив стосунків з актором кубинського походження Менні Родрігесом, з яким вона протягом останнього року знімалася в Пуерто-Ріко в теленовелі «Сеньйора Спокуса». Цей фільм, уже закуплений 46 країнами, йде нині на мексиканському телекрані, успішно конкуруючи в популярності серед глядачів із серіалом «Вероніка, обличчя кохання», де головну роль виконує Вероніка Кастро. «Я рада, що ми знову повернулися до глядачів, адже Вероніка і я — єдині телезірки Мексики із світовою славою», — без зайвої сором'язливості каже Лусія.

Сторінку підготувала Валентина ПИСАНСЬКА. Тел. 441-88-88.

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

ПОЛЧИЩА ГУСАРІВ ЛЕТЮЧИХ

З НЕБЕСНОЇ висі острів Тайвань подібний на витягнуту з півночі на південь смарагдову краплину, що завмерла неподалік від узбережжя Тихого океану. На верхньому кінці цієї «краплини» і знаходиться столиця острівної держави Тайваню — Тайбей, звідки у зовнішній світ пролягає більш як 30 міжнародних авіаліній. Дивні контрасти характерні для цього міста. Монотонність вулиць переривається сучасними скляними хмаросягами, які віддзеркалюють зеленим, голубим, коричневим, золотистим кольорами. Неглибокий шар культової древності майже повністю поглинуто індустріальною величчю міста.

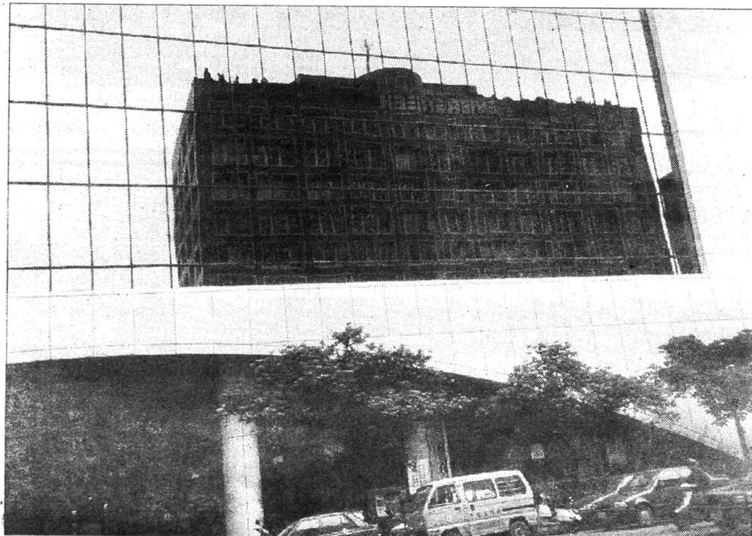
Людину, яка вперше потрапила до Тайбея, найбільше вражають полчища мотоциклістів, які у різнокольорових шлемах гасають вулицями міста. Вони відчувають себе господарями навіть на тротуарах. На будь-якому перехресті перед червоним вогником світлофора щоразу збирається не менше 10 — 15 мотоциклів. Багато хто з мотоциклістів у респіраторах або марлевих пов'язках — над містом постійно висить смог. Кажуть, що то від тих самих мотоциклів. У Тайбеї на 2,8 мільйона жителів припадає близько мільйона мотоциклістів. Механізовані «коні» для місцевих гусарів виготовляють дев'ять фірм. І це на такому крихітному острові!

Мотоцикл у Тайбеї — це не розкіш, а найзручніший (для молоді) спосіб пересування. У робочий час тротуарами пройти непросто — там припарковані мотоцикли, а їх власники у цей час трудяться, заробляють гроші на авто.

Автомобілів тут також багато. Але ними здебільшого користуються ті, хто вже твердо став на ноги. Нині на Тайвані на 4,6 мільйона сімей його жителів припадає 3,6 мільйона легкових автомобілів. Пропозиція, тобто виробництво авто (693 тисячі на рік), тут значно перевищує попит (520 тисяч щорічно).

Фото автора.

Марія ВАСИЛИК, журналіст

БАВИЛИСЯ ХЛОПЦІ ПІСТОЛЕТОМ...

Кримінал

МИ САМІ з дитинства привчаємо наших дітей до зброї. Бо скажіть, шановні читачі, у кого з вас виріс син і ви ні разу не купили йому пістолета? Іграшкового, звичайно. З пістонами і без них, водяні і на батарейках — є з чого вибрати. Бах! — і ви вже вбитий. Цвірк! — і ви вже облитий з голови до ніг. Бавиться дитина і ви з нею теж, бо ж відомо — чим би дитина не бавилася, аби тільки не плакала. Але підростають хлопці, і їх уже не влаштовують саморобні, зі шматка деревини, автомати чи іграшкові пістолети, їм хочеться чогось такого, щоб нерви полоскати і собі, і стороннім.

..Хтозна де і для чого придбав пістолет Макарова Михайло Борка, мешканець села Грушеве Тячівського району, що на Закарпатті. Як кажуть: де взяв, де взяв? Купив! І, як у таких випадках буває, навіть «не пам'ятає», в кого він його купив. Десь аж у Мінську нібито. І саме тоді, коли йому, молодому хлопцеві, котрому ще й двадцяти двох не виповнилося, коли треба було про кохання думати, а не про зброю, бо в природі весна буяла, а навесні усе живе про кохання мріє, Михайло придбав пістолет. Може, остерігався когось, боявся, хотів захиститися? Може. І лежав собі пістолет у схованці. До пори до часу.

Одного погожого липневого дня, у неділю, добре «підгазувавшись», згадав Михайло про свого «друга». І така образа взяла, що лежить у нього такий красень і ніхто про нього не знає! Дістав його зі схованки і подався з ним на... дискотеку до сусіднього села Бедевлі. Фраєрнув на танцях у клубі, зустрів знайомих і, ніби між іншим, похвалився пістолетом.

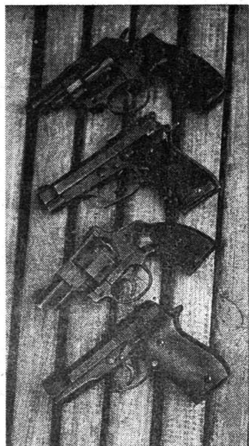
Владислав Горничар, мешканець Бедевлі, якому йшов уже аж двадцять третій рік, вирішив показати клас стрільби з пістолета по порожніх пляшках. Поставили пляшку на опору стовпа лінії електропередач і, незважаючи на те, що село спало, бо вже було далеко за північ, що хто-небудь з молоді міг іти дорогою з дискотеки додому, Владислав почав цілитися в пляшку. Попередньо заклавшись із Михайлом на пляшку горілки, що обов'язково поцілить. І поцілив.

Законний виграш розпили удвох відразу ж. Це додало сміливості, а до того ж усе навколо таке прекрасне — тепла ніч, весела музика, звідкись линe дівочий сміх... Владиславу знову захотілося постріляти, а Михайло, як гість, і не заперечував, бо для чого він прихопив із собою того пістолета? Може, думав, що його більше поважатимуть друзі, знайомі, дівчата дужче любитимуть? Хтозна, що вони обидва думали тоді, та якби спрямували свої думки в інший бік, злочину, може, й не сталося б. Але хлопцям дуже хотілося відрізнитися від своїх односельців, що витанцьовували під музику в душному клубі.

— А дай-но пістолет, — сказав Владислав, — і я влучу он в ту лампочку, що горить над вхідними дверима.

Вирішили трохи відійти, бо зблизька поцілити нехитре діло, а спробуй-но з відстані, ну хоч би метрів з тридцяти. Так і зробили, трохи відійшли, перевірили, чи заряджений пістолет, вистріливши вгору. Люди в клубі сполошилися, дехто вийшов на вулицю, спинилися біля вхідних дверей. Молоді в клубі було чимало, але ніхто не спинив хуліганів, ніхто не застеріг, що так і до біди недалеко...

Коли дивишся на яскраву лампочку, то в очах темніє і людей під нею не видно. А Владислав цілився, лампочка чомусь ніяк не хотіла спинятися і стрибала, не попадаючи на мушку. Владиславові набридло цілитися і він натиснув на гачок. Прогримів постріл, і відразу відчайдушно закричала жінка. Вона ще не знала, що у такий гарний тихий вечір, у двадцять один рік залишилася вдовою, не встигши натішитися щастям з коханим чоловіком. А вдома в люльці мирно сопіло шестимісячне дитятко, яке враз стало сиротою...

Хтось із друзів нарешті підійшов до Владислава і з гіркотою запитав:

— Як ти міг це зробити?

Владислав умить протверезів і з жахом зрозумів, що він скоїв. Йому раптом захотілося, щоб час хоч на кілька хвилин повернувся назад, щоб не було в його руках пістолета, щоб він, як і до цього, танцював собі мирно з дівчиною. Але це все було вже далеко позаду і повториться для нього не скоро!

Так, він не хотів убивати. Але ж убив!

А Михайло, зрозумівши, що за вбивство доведеться відповідати і йому, вмить зорієнтувався. Не заходячи додому, відразу ж подався зі своїм пістолетом до друзів у Білорусь. Думав там перечекати лиху годину. Проте його швидко розшукали. І незабаром вони удвох, Михайло Борка та Владислав Горничар, постали перед судовою колегією з кримінальних справ у Закарпатському обласному суді і слухали вирок: Борка одержав чотири, а Горничар — сім років позбавлення волі з відбуттям покарання у виправно-трудовій колонії посиленого режиму.

Верховний суд України відмінив вирок Закарпатського обласного суду, як занадто м'який.

Дивно, але чомусь ми звикли пройматися співчуттям навіть до злочинців. Ніби аж вибачаємося перед ними: нічого, хлопці, трохи посидите, а там амністія гряде... Чи не так? Жаль їх, молодих-зелених, а про потерпілих забуваємо...

Історія з пістолетом ще не закінчилася. Але давайте задумаємося: коли діти маленькі, вони хочуть мати іграшкові машинки, ляльки, пістолети. Вони виростають, а мрії залишаються. І вже дорослими купують справжні автомобілі, народжують дітей.

Але хтось у дитинстві мріяв про пістолет...

Анатолій КОБЕЛЬНЮК, «Голос України»

Людина з невидимою головою

Очевидне — неймовірне

***ВРАЖЕНА АУДИТОРІЯ** не вірила своїм очам: у сімнадцятирічного хлопця, що демонстрував на сцені свої надзвичайні здібності, спочатку зникла рука, потім — голова... Проте цю «ампутацію» помітили не всі. Що скаже безсторонній телеекран (шоу записувалося на відеоплівку)? Абсолютно всі, хто був біля телевізора того вечора, коли показували програму Сергія Ромасенка, бачили: так, на якийсь час частини його тіла справді «зникають».*

Школяр із міста Алчевська Сергій Ромасенко зрозумів, що все почалося саме з того випадку, лише коли минуло кілька літ. Якось увечері гуляв з ровесниками біля металургійного комбінату. Один з хлопчаків раптом вигукнув: «Погляньте, який великий місяць!» Всі підвели голови: так, справді місяць виглядав дивно. А потім помітили з іншого боку неба... теж місяць. Це був справді він. Що ж тоді, отe, інше?

Погомонівши, друзі розбрелися по домівках. А Сергій ще довго вдивлявся у «місяць», з подивом відчуваючи у тілі легку вібрацію. Не надав тому значення.

Та після численних переглядів телевиступів Кашпіровського, Алана Чумака став замислюватися...

І коли двадцятирічним гостював на селі у бабусі й почув, що її сусідка страждає на рак шлунку, впевнено заявив: «Я вилікую цю жінку». Можна було б не повірити у це, але хто міг позбавити нещасну краплини надії? Сергій провів усього-на-всього три сеанси, і хвора, що вже не могла їсти, від якої відступилися лікарі, почала одужувати. Вона жива й понині, Сергій підтримує з нею знайомство.

Після цього хлопець вирішив, що треба поглиблювати свої пізнання у ще не пізнаному. Влітку виїжджав до Москви навчатися у школі гіпнозу, у чаклуна Юрія Лонго, з яким тривалий час співпрацював.

Школа — позаду. У 1994-му Сергій Ромасенко за один рік відмінно закінчив десятий та одинадцятий класи. Де продовжити навчання, ще не вирішив.

Займається лікуванням (близько п'ятисот чоловік поставив на ноги), проводить семінари, де навчає людей того, що вміє сам. А це — телепатія, бачення внутрішніх органів людини, ходіння по битому склу, протистояння лезу ножа.

А ще Сергій проводить у великих аудиторіях шоу-виступи.

— Треба переконати людей, які збираються прийти до мене на лікування, що я дійсно вмію робити те, чого інші не вміють. Без цієї віри мені було б значно важче працювати. Нічого осудливого в таких шоу немає. Не вірте тим, хто багато говорить про себе, а коли попросиш щось продемонструвати, робить ображений вигляд: «Що ви, я серйозний екстрасенс, а не циркач!» Такі люди просто ні на що не здатні.

Під час шоу Ромасенко читає слова, написані на папері й прикриті товстим картоном, відтворює їх з усіма особливостями почерку. Спокійно ходить босоніж по підпаленій дошці. Пересуває легкі предмети поглядом на відстані. Причому недавно добився нового успіху. Раніше міг рухати предмети тільки від себе, а тепер може і на себе. Підкидає вгору металеву ложку і ловить її уже зігнутою, мов та з пластиліну, на двадцять — двадцять п'ять хвилин зупиняє свій пульс.

— Як же все вдається? — питаю.

— Не знаю, — щиросердно зізнається Сергій, — я багато чого не знаю. Просто уявляю, що так вийде, і воно справді виходить. Я розумію: легше жити, коли впевнений, що чудес не буває. Я ж у них вірю і бачу, що моя віра — небезпідставна.

Луганська область.

Микола СОМ, журналіст

Якщо лідерів нема, то їх виховують

***КОЛИСЬ УЇНСТОН ЧЕРЧІЛЛЬ** сказав, що обличчя Британії значною мірою визначає політична еліта, яка впливає на інтенсивність суспільних змін. Україна нині, проводячи процеси реформації, за свідченням соціологів, переживає «елітну порожнечу»: часто інтелектуали старої партійної школи не сприймають реалій скомп'ютеризованої доби, а молоді сили ще не мають достатнього досвіду. Про підготовку нових кваліфікованих кадрів та виховання лідерів для «модернізації» українського суспільства розповів директор Міжнародного інституту менеджменту Андрій Масюк.*

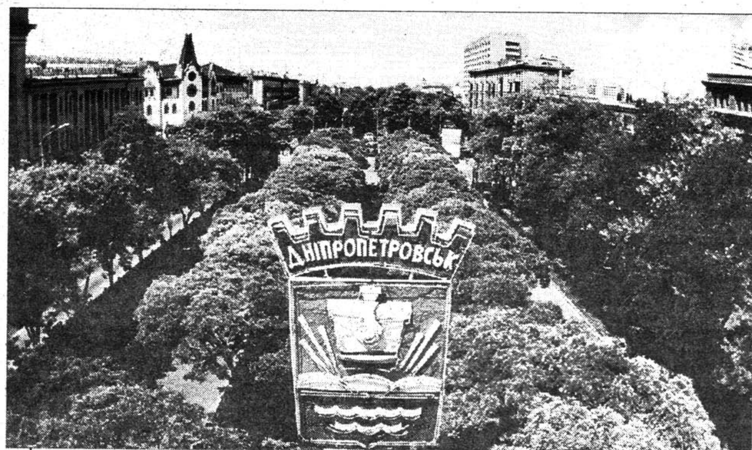
— Наше основне завдання — становлення сильних і впливових людей, які в складних ситуаціях можуть взяти відповідальність на себе. Тому намагаємося давати не тільки теоретичні знання, а й навчити випускників конкретним навикам і формам роботи, щоб наші закордонні партнери хотіли працювати з Україною. Лідер має твердо стояти однією ногою в старій системі, щоб розуміти реалії, і в той же час впевнено почуватися у новітніх справах. Нашу першу магістерську програму було започатковано ще 1990 року, коли ми набрали тільки 30 студентів. Тоді головні зусилля поклали на те, щоб просто імпортувати західний досвід в Україну, а нині намагаємося гармонізувати його з українськими особливостями. Щоб бачити реальні основи ринкових відносин, наші слухачі проводять тривале стажування за кордоном. Ми успішно співпрацюємо з Гарвардським університетом та Уортонською школою, бельгійським університетом Ловеніум.

— Але це вимагає чималих коштів?

— Нам допомагають західні інституції. А також певна частина фінансування — плата за навчання. Зрозуміло, що без підтримки ми не могли б повноцінно існувати.

— Чи відчуває ви конкретний вплив п'ятирічної роботи інституту на формування нової кадрової еліти в нашій державі?

— Ми підготували фахівців, які працюють в українському уряді, міжнародних фінансових структурах. Вони є досить компетентними і впливовими людьми. Наприклад нашими випускниками є віце-прем'єр І.Курас, міністр економіки Р.Шпек. А про рівень підготовки в інституті свідчать і численні позитивні відгуки іноземних структур, а також самих випускників.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

КАТЕРИНА НІ ПРИ ЧОМУ

Відразу на 140 років постаршав Дніпропетровськ (колишній Катеринослав). Виявляється, місто проектували й будували ще 360 років тому, коли ні Катерини II, ні її фаворита Потьомкіна не було ще й у «проекті»...

Дніпропетровці ще пам'ятають помпезні торжества, які у травні 1976-го було влаштовано тут на честь 200- річчя міста. Але щойно відомий історик Юрій Мицик сповістив землякам: насправді Дніпропетровську 360 літ, і ювілейну дату необхідно відмічати саме у ці дні.

Ясно, що благодатне Придніпров'я було заселене з давніх-давен. Ще древні скіфи не просто гасали степами, а й жили тут. А віднайдений Юрієм Андрійовичем в одному з польських архівів «точний королівський перепис 1552 року» свідчить: де у Дніпро впадали Самара, Оріль та Інгулець, якраз і обживали свої поселення та промисли запорозькі козаки, а де знаходиться нинішній Дніпропетровськ, були землі, котрі належали й Києво-Печерській лаврі, й козакам Канева та Черкас...

Доктор історичних наук, професор, завідуючий Дніпропетровським відділенням Інституту українознавства-археографії НАН України Юрій Мицик передусім нагадує, що в світовій історичній науці існують непорушні принципи, за якими визначають вік міст і населених пунктів. Їх, власне, три. Часто досить найпершого згадування того чи іншого міста в авторитетних або якихось інших історичних документах і джерелах, як це сталося, скажімо, у випадку з Москвою. Беруть також за основу вагомі археологічні свідчення, які, приміром, і прийняли за неспростовні у випадку з Києвом. Одначе часто виникнення тепер великих і відомих міст починалося із заснування на їх місці військових фортець та укріплень. Так сталося, зокрема, у випадках з Лондоном, Парижем, Ригою.

Загальноприйняту методику, на жаль, нерідко умисно ігнорували укладачі радянської історії. І 200-річчя та інші «річчя» нерідко, чомусь ненароком, містам «давали» на догоду амбіціям, часом імперським.

У випадку з Дніпропетровськом прихильники «Південної Пальміри — столиці Російської імперії — Новоросійська» «забули» про те, що Катерину II і Потьомкіна насправді випередили запорозькі козаки, котрим і належить пріоритет у заселенні та забудові цього краю.

360 літ тому, у березні 1635 року, сейм Речі Посполитої (польсько-литовської держави, у складі якої перебував і чималий шмат українських земель) ухвалив рішення про будивництво там, де починаються Дніпрові пороги, надійного укріплення. Цього домагалися також запорозькі отамани і гетьмани, котрим доводилося боронити Річ Посполиту з Півдня і Сходу, а заодно і власне дніпрове пониззя. Цього прагнув ще і король Речі Посполитої Сигізмунд III, котрий, за свідченням Дмитра Яворницького, волів «розпочати справу укріплення південних меж України». Але наступний король, Владислав IV, який таємно виношував намір вчинити нищівну війну супроти Турції, а також приборкати й козаків, нарешті дав згоду на будівництво фортеці.

Будувалася вона за участю досвідченого французького інженера Гіля де Боплана, але руками й горбами українських селян і козаків. І вже влітку того ж 1635 року «першу чергу» укріплення було завершено і передано гарнізону військ Речі Посполитої. З цього моменту і до кінця вісімнадцятого століття фортеця, котра дістала назву Кодак, фіксується практично на всіх європейських географічних картах. А в одній з українських народних пісень є слова: «Спорудили над Кодаком город-кріпосницю...»

Відомо, що запорозькі козаки швидко збагнули підступність польського короля, і в серпні знову того ж таки 1635 року гетьман Іван Сулима, як писав Дмитро Яворницький, «повертаючись із морського походу та побачивши замок, що перешкоджав йому повертатися до рідного краю, захопив його та перебив усю залогу, коло двісті чоловік». Це повстання розгнівана Річ Посполита придушила, Івана Сулиму стратила у Варшаві і заходилася відбудовувати Кодак.

Саме Юрію Мицику в головному архіві древніх актів Варшави потрапив до рук оригінал універсалу Владислава IV від 7 березня 1635 року, яким із «усіх українських міст і містечок» вимагалося виділити «необхідну кількість людей з кирками й лопатами для ремонту Кодака».

Через три роки Кодак не просто було відбудовано — виникло селянське, річкове і торговельно-ремісниче поселення й за межами стін укріплення. Та таке велике, що навіть православна церква була. Її зображення збереглося й переконує, що містечко було дійсно чимале. Поляки ж володіли Кодаком недовго: під проводом Богдана Хмельницького розпочалася національно-визвольна війна українського народу, і в перший день жовтня 1648 року ніжинський полковник П.Шумейко Кодак «обложив і потім держав в облозі кілька тижнів, нарешті козаки пробили під кріпость міни, і тоді комендант кріпості Гродзицький мусив здатися». З тих пір Кодак вважався запорозьким кошем, перетворився на один з найбільших військових центрів Української держави. За якихось двадцять — тридцять літ потому поряд із Кодаком (Старим Кодаком, як незабаром його назвали) з'явилися козацькі поселення — Половиця, Лоцманська Кам'янка, Мандриківка, Діївка, Сухачівка, Новий Кодак, а по лівому березі — Огрінь і Чаплі — назви, що збереглися досі, мов окремі мікрорайони теперішнього Дніпропетровська. Навіть коли у 1711 році Петро I зруйнував фортецю до цурки, козаки її відбудували й заселили знову як адміністративний центр цього краю, резиденцію полковника Паланки — за нинішнім уявленням, «обласного центру» земель війська Запорозького.

Нині тут ідуть розмови про перейменування міста. Слушною видається назва Січеслав, оскільки в цьому краї стояли колись майже всі відомі Запорозькі Січі. Та хіба не Кодак був «столицею» дніпрового пониззя? У пісні співається, що місто-кріпосницю спорудили над Кодаком — біля першого дніпрового порогу Кодак. Звідки ж ця назва порогу (і острова Кодачок)? Ймовірно, що від рельєфної схожості з кадиком, який є на шиї у кожного з нас. Але останній живий дніпровський лоцман — дід Омельченко — розповідав інше, що чув від батьків і дідів: насправді, походить ніби від слова кода — кольорова смужка або стрічка. Швидка дніпрова вода, б'ючись об цей поріг, піднімалась, злітала вверх тисячами струменів, немов фонтан, і в сонячну погоду завжди переливалася веселкою — неповторними різнокольоровими смужками-стрічками...

Дніпропетровськ (Січеслав, Кодак).

Володимир ДУПАК, «Голос України»

Громадянської війни в Україні не було,

або Нам історія потрібна, щоб народом зватись

ПІДРУЧНИК — «Новітня історія України», написаний доктором історичних наук, професором Запорізького державного університету Федором Турченком, схвалено науково-методичною комісією Міністерства освіти й він має надійти до освітніх закладів усіх областей.

— Цей підручник, — сказав автор, презентуючи свою працю на обласній науково-практичній конференції «50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні та історична освіта молоді», — народжувався спільною працею вчених і колективу вчителів-спеціалістів. І хоча на обкладинці кожного підручника (тепер триває робота ще над чотирма, які в майбутньому складуть «Історію України» для учнів 7—11 класів) вказані конкретні прізвища, але то є плід творчої співдружності.

Нетрадиційність підручників — і першого, і, як стверджують автори, наступних — ще й у гармонійному співвідношенні між історією та політикою. У зв'язку з цим творчий колектив учених-істориків Запорізької, Дніпропетровської та Донецької областей, зорганізований, до речі, за ініціативою управління освіти Запорізької облдержадміністрації, відразу поставив перед собою питання: «Наскільки учні повірять написаному?» Тоді ж усі зійшлися на тому, що за нинішньої ситуації є лише один вихід: окрім власних трактовок і викладок історичних подій, окрім концепції підручника, сутність якої полягає у відтворенні тернистого шляху України до здобуття незалежності, обов'язково треба дати документальні матеріали. Тому кожна книга «Історії України» поєднуватиме в собі особливості і підручника, і хрестоматії. Кожне положення, що виноситься на сторінки підручника, аргументується джерелами різного походження, різної орієнтації. І ніде не даватиметься остаточна оцінка тим чи іншим фактам — це право залишено за вчителем і школярем.

— Після уважного ознайомлення з «Новітньою історією України» Федора Турченка, — каже доктор історичних наук, професор Донецького держуніверситету Роман Лях, який працює над першим підручником «Історії...» для семикласників, — коли не знайшов там терміну «громадянська війна в Україні», відразу схопився за олівець, щоб занотувати. І, як кажуть, «забити цвяха» автору: «Як це так?! Ми ж виховані на тому, що громадянська війна була основою основ: частина українського народу піднялася проти контрреволюційних елементів і у безкомпромісній боротьбі виборола собі радянську державу...» Як і годиться, звернувся до першоджерел, до спеціальних досліджень, до матеріалів того часу і змушений був визнати свою ... поразку. Має рацію автор: громадянської війни на нашій землі не було. Зате була тяжка і виснажлива боротьба зажерливих сусідів за Україну.

— І елементи боротьби за державну незалежність поєднувалися з боротьбою між самими українцями,— уточнює Федір Турченко.

Знайшлися й такі, що навіть у руках не тримали нового підручника, а вже звинувачують автора «Новітньої історії України» та інших членів творчого колективу у фальсифікації історії. На що Роман Лях відповів так: «Усі наші незгоди й непорозуміння від того, що ми історії України не знали. І не могли її знати, бо не мали доступу до архівних документів, не мали змоги навіть дискутувати на цю тему. А історію України подавали як невід'ємну складову іншої державної структури. Наш народ був позбавлений права не тільки на своє волевиявлення, а й на свою історичну правду...»

— Я закінчила історичний факультет Івано-Франківського педінституту імені Василя Стефаника, — каже вчитель історії з одинадцятирічним стажем однієї зі шкіл Запоріжжя Оксана Яценко. — До найменших деталей вчила історію партії більшовиків і не знала, хто такий Пилип Орлик. Зате знала всіх членів Політбюро напам'ять, бо мала «червоний» диплом. Я знала всі постанови партії й уряду. Але історії України не знала... Пригадуєте, як Довженко правдиво сказав: Україна — єдина в світі держава, історію якої не вивчають. То чому ж на цій землі не можуть народитися зрадники і всякі холуї? Отже, перед авторським колективом, який висвітлює нам «білі плями» історії, маємо низько схилити голову.

... Так, важко творити історію, але не легше і її писати. «На мене пробували впливати й справа, й зліва, — зізнається Федір Турченко. — Але я вважаю за необхідне орієнтуватись не на впливи тих чи інших осіб або авторитетних організацій, а на джерела, документи й історичну концепцію».

Нам треба їх знати. Нам необхідно знати Правду. Про рід свій, про себе. Ми ж бо — не безбатченки!

Запорізька область.

Олександр БАШКАТОВ, журналіст

І НЕ ПОДЯКУВАВШИ...

Як функціонери меценатів перемогли

Для шанувальників спорту в Україні вже не секрет, що наш баскетбол (ідеться в цих нотатках про баскетбол чоловічий) за популярністю наздоганяє футбол. У Києві, Донецьку, Одесі баскетбольні матчі нерідко збирали більше глядачів, аніж багато футбольних ігор національної першості. За непорівнюваної вміщуваності арен!

Очевидний стрибок інтересу до баскетболу значні люди пояснюють появою в Україні кількох сильних баскетбольних команд, захоплюючою фабулою національного чемпіонату, пристрастю нинішніх організаторів баскетбольних ристалищ до гучної реклами турнірів і матчів, до активного закликання глядача — у тому числі з допомогою засобів масової інформації.

По-справжньому всі ці нововведення затвердилися в чемпіонаті України з порядковим номером чотири. Вже його відкриття минулої осені в київському та донецькому Палацах спорту було феєричним видовищем, яке не можна порівняти щодо «привабливості» з попереднім звичайним стартовим ритуалом схожих турнірів. На прес-конференції, що вперше передувала урочистій церемонії відкриття чемпіонату в столиці, журналістам пояснили, що турнір тепер проводить новоспечена Українська баскетбольна асоціація (УБА), яка отримала на це ліцензію від Федерації баскетболу України (ФБУ).

Довели до нас і суть розподілу функцій між баскетбольними головверхами. ФБУ, доручивши УБА проведення чемпіонату країни, безпосередньо, мовляв, займеться розвитком дитячого та юнацького баскетболу, підвищенням кваліфікації тренерів, формуванням і підготовкою збірних команд. УБА належало «життя покласти» на організацію турнірів у вищій і першій лігах, на підтримку команд, на залучення до баскетболу спонсорів і меценатів, на забезпечення припливу глядачів.

Численні публікації в українській пресі фіксували позитивні зрушення в чоловічому баскетболі — загострення конкуренції у боротьбі за лідерство; поява у вищій лізі перспективних новачків — таких як білоцерківський «Нафтохім», як маріупольський «Азовмаш»; вибух інтересу глядачів до матчів, що тепер тривали не 40 хвилин чистого часу, а 48, як у профі; експеримент «Шахтаря-АСКО» та «БІПА-Моди», які перші в українському баскетболі запросили до свого складу темношкірих американських легіонерів.

Після напружених баталій регулярного чемпіонату, де кожна команда провела 48 ігор, ми побачили захоплюючі матчі серії «плей-офф». Щоправда, лише в одній із трьох зустрічей за золоті медалі, що відбулися, «Київ- Баскет» чинив упертий опір столичному «Будівельнику», без сумніву, найсильнішій нині команді країни, зате змагання за «бронзу» було досить напружене, і треба було проводити всі п'ять призначених ігор, в останній з яких донецький «Шахтар-АСКО» взяв-таки гору над одеською «БІПА-Модою»...

І лише на фініші чемпіонату, який приніс стільки позитивних емоцій шанувальникам баскетболу, вони з подивом дізналися (частково з газетних натяків, та головним чином — по бездротовому телеграфу чуток), що ФБУ, з'ясовується, дуже незадоволена тим, як УБА провела чемпіонат, що вже готовий проект майбутнього турніру, який Українську баскетбольну асоціацію «виводить за дужки» — керувати проведенням чемпіонату знову має намір сама Федерація баскетболу України...

За поясненнями звертаюся до в.о. президента Федерації Б. КОРБАНА.

—Розумієте, — каже Борис Петрович, — заслуги асоціації надто вже випинаються. Ну що такого особливого вона зробила? Чемпіонат провела? То Федерація й раніше це робила. Зате зобов'язань своїх, передбачених контрактом з нами, УБА не виконала — збірній не допомагала, розвиткові баскетбольної науки не сприяла, про дитячий баскетбол не піклувалася. А хіба не асоціація винна в тому, що харків'яни знялися з чемпіонату? Адже не випадково зі складу УБА клуби виходять. Хто саме? «Будівельник» ось вийшов. ...І взагалі асоціація заборгувала ФБУ 27 тисяч доларів. Коротше кажучи, ми створили комісію з вироблення нової формули проведення чемпіонату України. Одинадцять варіантів вона розглянула, поки не вийшла на підходящий... Як на мене, передчасною була сама ідея віддати наш головний турнір УБА. Ось стане у нас більше міцних у фінансовому відношенні клубів — тоді, будь ласка, і створюйте справжню професійну лігу, нехай вона всіма справами й орудує...

Прокоментувати звинувачення на адресу Української баскетбольної асоціації я попросив її президента М. БРОДСЬКОГО.

— Гадаю, вірну оцінку тому, як було проведено чемпіонат, — сказав Михайло Юрійович, — уже дали шанувальники баскетболу. Вони, як то кажуть, «проголосували ногами» — ніколи ще українські турніри не збирали стільки глядачів. Та й більшість фахівців — усно і в пресі — віддавали помітний прогрес багатьох наших команд, загострення суперництва, що підсилилося, зростання баскетбольного вміння ряду гравців, зменшення браку в діях арбітрів... А тепер — про наш міфічний борг федерації. Головний доход УБА — вступні внески клубів. Чи могли ми мати доход у запланованому обсязі, якщо 12 команд вищої та першої ліги так і не зробили свій внесок? А скільком командам УБА допомогла? А за чий же, як не за наш рахунок, у кілька разів було підвищено оплату суддівства? А хіба не асоціація фінансувала проведення дитячого турніру на призи Олександра Волкова? Всі витрати асоціації — це витрати на розвиток, на зміцнення нашого баскетболу. А на що пішли, цікаво, ті 25 тисяч доларів, що їх УБА перевела федерації? На зарплату її функціонерам? На купівлю автомашини для її керівництва? І хіба не федерація в першу чергу відповідає за провал нашої національної збірної, головний тренер якої Зураб Хромаєв в унісон із Борисом Корбаном твердить, що УБА, мовляв, зобов'язана утримувати ще й національну збірну?

Даю змогу подумати над серією риторичних запитань Михайла Бродського керівникам українського спорту та прихильникам українського баскетболу. А сам тим часом хочу порозмірковувати про ті уроки на сьогодні, що їх слід було б узяти з конфлікту, який спалахнув між ФБУ та УБА. Тим паче, що такими непорозуміннями позначені нині відношення між любительськими і професійними структурами в ряді інших видів спорту.

УБА стала дітищем групи меценатів спорту, бізнесменів, які взялися інвестувати наш баскетбол. Вони, звісно, в подальшому не виключали отримання якихось дивідендів від цих інвестицій, але вкладали неабиякі кошти в клубний баскетбол уже сьогодні, тепер, коли український спорт опинився на фінансовій мілині, коли їхня допомога баскетболу була така потрібна.

Михайло Бродський, президент концерну «Денді» та власник «Київ-Баскета», Олександр Шведченко, керівник фінансово-промислової групи, який узяв під свою егіду донецький «Шахтар», Аркадій Табачник, одеський підприємець і хазяїн «БІПА-Моди», інші ділові люди з числа спонсорів українських команд, зіткнувшись з безладдям і в гіршому розумінні слова любительщиною в організації чемпіонатів країни, захотіли поставити справу на цілком професійну основу. Створена ними Українська баскетбольна асоціація й покликана була здійснювати це завдання.

Ясно також, чому федерація баскетболу пішла назустріч УБА і «віддала» асоціації чемпіонат України. Не задарма, звісно, віддала — УБА викупила у ФБУ право проведення турнірів у вищій та першій лігах у сезоні 1994—1995 років. Переклавши конкретні турботи й клопоти на плечі асоціації, ФБУ мала намір, як і раніше, командувати баскетбольним парадом, безконтрольно розпоряджаючись коштами, отриманими від продажу ліцензії на право проведення чемпіонату, і розраховуючи, коли треба буде, тут-таки втрутитися й «поправити» ті чи ті рішення УБА.

І на перших порах керівники федерації дуже навіть доброзичливо оцінювали діяльність асоціації по залученню глядачів по наведенню порядку в суддівстві, щодо запровадження жорсткої дисципліни в проведенні турніру. Проте невдовзі з'ясувалося, що УБА аж ніяк не збирається покірно тягати для ФБУ каштани з вогню, що власні думки й оцінки діячі асоціації не схильні коригувати за вказівками в.о. президента ФБУ та його помічників, що здатні працівники УБА ставити неприємні запитання і навіть виносити їх через пресу на обговорення громадськості...

Коротше кажучи, з деяким запізненням зрозуміли керівники ФБУ, що аж надто самостійна асоціація позбавляє федерацію великої частки владних повноважень. Особливо незадоволені цим ті люди, які за потурання ФБУ кормилися від баскетболу, а тепер змушені згорнути свої підпільні гешефти. А ділові люди з УБА, інвестуючи кошти із власної кишені в баскетбол, вмить відтяли від нього любителів запускати руку до каси.

Ось де корінь невдоволення федерації тим, як упоралася УБА з чемпіонатом. Ось чому знадобилося вигадувати «нову формулу». Лапки тут більш як доречні — федерація захотіла повернутися до попередніх часів, коли вона робила, що заманеться. Непокірну асоціацію слід було приструнити, усунувши від керма влади.

Це й було зроблено на засіданні виконкому федерації у Миколаєві. Щоб не виникало непотрібних суперечок, в.о. президента ФБУ Б. Корбан відразу ознайомив членів виконкому з договором, що його він підписав із Мінмолспортом стосовно проведення чемпіонату України 1995—1996 років. У цьому документі спортивний департамент прямо забороняє федерації передавати права на організацію головного турніру країни «третім особам».

Оскільки інших бажаючих звалити на свої плечі тяжкий тягар, окрім УБА, в природі нема, міністерство, виходить, асоціація також не влаштовує... Втім, і не дивно: баскетболом наш спортивний департамент практично не займається, передовіривши все федерації, і до доказів її опонентів не прислухається.

Характерно, що виконком федерації, як то кажуть, навіть не подякував працівникам асоціації за проведення чемпіонату, яке громадськість та багато хто із спеціалістів розцінюють як зразкове. Щоправда, і претензій жодних на адресу УБА виконком не висловив. Визнав роботу задовільною — та й годі.

А чемпіонат наступний доручено проводити вже не УБА, а призначеному федерацією директорату (до якого «для порядку» включено і двох працівників асоціації). Формулу турніру суттєво змінено — зокрема, кількість ігор регулярного чемпіонату, всупереч сучасним тенденціям інтенсифікації ігрових навантажень баскетболістів, скорочено на третину...

Поки що Українська баскетбольна асоціація не висловила свого ставлення до документів, прийнятих виконкомом ФБУ. Залишається тільки сподіватися, що діячі УБА, які так активно й діяльно взялися підтримувати український баскетбол, у його інтересах і зреагують.

Микола ГОРВАТ, «Голос України»

Серед призерів — син чемпіонки

В Югославії завершилася відкрита першість із настільного футболу, в котрій, окрім господарів, участь узяло ще 17 команд. Як і на нещодавньому чемпіонаті Європи, нашу державу представляла команда берегівської фірми «Віжибу». Знову, як і тоді в Будапешті, українські спортсмени виступили більш ніж вдало. Вікторія Яцура виборола першість серед дорослих, а Ілона Комоні була третьою.

Успішно дебютував серед юніорів син президента фірми Юрій Гецко, який здобув «бронзу». Цікаво, що мати Юрка — світова та олімпійська чемпіонка з гандболу Ніна Лобова-Гецко — грає тепер за команду «Благочность» з міста Тітоград, яка перебуває серед лідерів суперліги югославського чемпіонату і має шанси на вихід до єврокубків.

Ужгород.

Василь БАБУХ, «Голос України»

«Митник» продовжує переможну ходу

Команда «Митник» із селища Кельменці, що на Буковині, здобула Кубок країни з мотоболу. Причому, вихованці тренера Анатолія Сухарєва оволоділи цим призом вдруге поспіль. Торік вони стали ще й переможцями національного чемпіонату.

Нині «Митник» наполегливо готується до чемпіонату Європи, що відбудеться в липні у Кременчуці. Переважна більшість гравців клубу входить до складу збірної України, а Сухарєв — головний тренер національної команди.

Чернівці.

«Динамо» чекає на кувейтського Заварова

Нещодавно у Кувейті побував генеральний секретар ФК «Динамо» (Київ) Василь Бабійчук і привіз звідти цікаву новину. Валерій Лобановський, який очолює національну збірну цієї арабської країни, порекомендував землякам талановитого 19-річного гравця (ім'я його поки що тримають у секреті), який за стилем гри нагадує Олександра Заварова. 18 травня юний кувейтець має прибути до Києва, де планується його кількатижневе стажування. Якщо вдасться владнати певні формальності, то новачок зможе зіграти за динамівців кілька матчів національного чемпіонату.

А сам Валерій Васильович днями має прибути на Батьківщину у відпустку. Керівництво динамівського клубу постарається переконати великого Тренера повернутися до рідного клубу.

АКЦІОНЕРНИЙ БАНК «ОБОЛОНЬ»

Інформація про третій випуск акцій акціонерного банку «Оболонь»

Характеристика емітента

Повна назва: Акціонерний банк «Оболонь».

Скорочена назва: АБ «Оболонь».

Місцезнаходження: Україна, 254205, м.Київ, Оболонський проспект,26.

Акціонерний банк «Оболонь» створений у формі відкритого акціонерного товариства відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів від 2 вересня 1994 року (протокол № 10).

Банк є правонаступником закритого акціонерного товариства АБ «Оболонь», створеного згідно з рішенням Установчих зборів акціонерів від 3 листопада 1993 року і зареєстрованого у Національному банку України 26 січня 1994 року за № 227.

Головною метою діяльності банку є отримання прибутку шляхом надання універсальних банківських послуг.

Органами управління банку є:
- Загальні збори акціонерів;
- Рада банку.

В період між черговими Загальними зборами акціонерів та засіданнями Ради банку керівництво поточною роботою здійснює Правління банку на чолі з головою — Куровським Володимиром Володимировичем, кандидатом економічних наук (загальний стаж роботи в банківських установах — 14 років).

На 01.04.95 р. кількість службовців банку з урахуванням працюючих за сумісництвом становила 39 чоловік.

На момент прийняття рішення Статутний фонд складає 25005,8 млн. карбованців, який сплачено повністю.

Контроль за фінансовою і господарською діяльністю банку здійснює Ревізійна комісія, яка обирається Загальними зборами акціонерів.

Опис ділової діяльності емітента

Діяльність банку грунтується на принципах надійності, прибутковості, оперативності, максимальної зручності для клієнта.

Баланс АБ «Оболонь» (млн. крб.)

АКТИВ	на 1.01.95 р.	на 1.05.95 р.
1. Каса	394	2080
2. Кошти на коррахунку в НБУ	4800	50916
3. Кредити, надані банком	90888	105931
4. Основні засоби	4296	7764
5. Відвернені кошти	21631	9792
6. Дебітори	4	52
7. Інші активи	855	6960
Баланс:	122868	183495
ПАСИВ:		
1. Статутний фонд	17406	25006
2. Резервний фонд	907	1716
3. Інші фонди	4705	11075
4. Розрахункові та інші рахунки клієнтів	13455	25328
5. Вклади та депозити	12725	32461
6. Кредити інших банків	48500	65000
7. Кредитори	3212	5058
8. Інші пасиви	327	6220
9. Прибуток	21631	11631
Баланс:	122868	183495

Дані про третю емісію

На Загальних зборах акціонерів АБ «Оболонь» (протокол № 3 від 21 квітня 1995 року) було прийнято рішення про збільшення Статутного фонду до 180000 млн. карбованців шляхом третього випуску акцій номінальною вартістю 200000 крб. Загальний обсяг емісії становить 154994,2 млн. карбованців, при цьому здійснюється випуск 759971 простих іменних акцій на загальну номінальну вартість 151994,2 млн. карбованців та 15000 привілейованих іменних акцій загальною номінальною вартістю 3000 млн. карбованців. Прості іменні акції реалізуються кількістю не менше 500 штук.

Прості іменні акції випускаються серією АЗ №№ 000001 — 759971. Привілейовані іменні акції випускаються серією П1 №№ 00001 — 15000.

Акції існують у вигляді запису на іменному рахунку акціонера. На кількість придбаних акцій їх власнику видається свідоцтво. Розмір дивідендів та періодичність їх виплат визначаються загальними зборами акціонерів. Дивіденди нараховуються пропорційно до номінальної вартості акцій залежно від терміну їх обігу та виплачуються за підсумками року за місцезнаходженням банку.

Мінімальний розмір дивідендів по привілейованих іменних акціях становить 120 відсотків річних.

Акції розповсюджуються серед юридичних осіб та громадян України шляхом відкритої передплати, яка проводиться на території України з 25 травня 1995 р. по 25 листопада 1995 р.

Продаж акцій здійснюється банком за адресою: м.Київ, Оболонський проспект,26, тел. 411-29-53, 412-73-68.

У разі недосягнення або перевищення рівня передплати приймається її фактичний рівень. Послугами торговців цінними паперами банк не користується.

Дані про попередні емісії

Банком здійснені дві емісії цінних паперів, які відповідно з чинним законодавством пройшли реєстрацію у Міністерстві фінансів та Національному банку України.

Перша емісія: 10000 простих іменних акцій номінальною вартістю 200000 крб., загальною вартістю 2000 млн. крб, які були викуплені засновниками банку.

Друга емісія: 115029 простих іменних акцій номінальною вартістю 200000 крб., загальною вартістю 23005,8 млн. крб., які були розповсюджені серед фізичних та юридичних осіб (у тому числі серед керівних працівників банку — 380 акцій).

Фактори ризику

Непослідовність рішень владних структур щодо діяльності комерційних банків, високий рівень інфляційних процесів та інші форс-мажорні обставини.

Голова правління АБ «Оболонь» В.В.КУРОВСЬКИЙ.

т. 417-8160
ф. 417-7157

ACT Advanced Computer Technologies

386sx20/1/40/svga...$399
386sx40/2/210/svga...$636
486slc33/4/210/svga.......$815
486dx2/66/4/210/svga.........$950
Pentium 60, 66, 90, 100

Что нам стоит дом построить?

Любые конфигурации компьютеров от ACT!

IBM BUSINESS PARTNER

Інформація про перший випуск акцій відкритого акціонерного товариства «Ексімед»

1. Основні дані про емітента

Повне найменування — відкрите акціонерне товариство «Ексімед».

Місцезнаходження АТ «Ексімед»: Україна, Київ, вул.Мішина, 17. Предмет діяльності — розробка біотехнологій і ноу-хау та їх впровадження.

АТ «Ексімед» створене за рішенням зборів засновників (Протокол № 1 від 26.04.1995 р.).

Установчі збори АТ «Ексімед» буде проведено через 3 дні після закінчення строку відкритої передплати на акції.

Розмір статутного фонду передбачається в 1 000 000 000 (один мільярд крб). Засновники роблять внесок до статутного фонду в грошовій формі на суму 250 000 000 крб., розмір внеску складає 25 % від розміру статутного фонду.

Початкові внески вносяться на рахунок 467793 в 5 КФ АППБ «Аваль», МФО 322614.

2. Дані про емісію цінних паперів.

Планований обсяг першої емісії акцій: 1 млрд. крб., поділений на 1 000 простих акцій на пред'явника, номінальною вартістю 1 млн. крб. кожна.

Строк відкритої передплати на акції з 15 травня 1995 р. по 25 травня 1995 р.

Нарахування дивідендів здійснюється за рахунок чистого прибутку АТ «Ексімед», що залишається в його розпорядженні і в строки, що визначають загальні збори акціонерів та статут АТ «Ексімед».

Передплата на акції АТ «Ексімед» здійснюватиметься шляхом переказу коштів за акції на зазначений вище рахунок товариства в АППБ «Аваль», який є депонентом акцій АТ «Ексімед».

Інформація про випуск акцій Акціонерного товариства відкритого типу «Свобода-Інвест»

I. Характеристика емітента

Відкрите акціонерне товариство «Свобода-Інвест» оголошує передплату на акції.

Предмет та цілі діяльності товариства: виробництво та переробка сільськогосподарської продукції, виготовлення продукції технічного, науково-технічного призначення, товарів народного споживання, надання послуг фізичним та юридичним особам на товарному, інформаційному та фондовому ринках, а також інвестиційна діяльність на ринку капіталу.

Товариство створюється на невизначений термін.

Розмір Статутного фонду, що передбачається, становить 100 000 000 000 (сто мільярдів) карбованців.

Назва банку та номер розрахункового рахунку:

КФ КБ «Приватбанк»

м.Кривий Ріг, р/р 1467082 МФО 305631, код 20223564

Склад засновників: ТОВ «Пандшер» та ТОВ «Свобода- Агро».

II. Дані про емісію цінних паперів.

Рішення про випуск акцій АТ «Свобода-Інвест» було прийнято зборами засновників 9 березня 1995 року (протокол № 1 від 09.03.95 р.). Зареєстроване у Міністерстві фінансів України 31.03.1995 р. за № 1090.

Плановий обсяг емісії становить 100.000.000.000 (сто мільярдів) карбованців.

В обіг випускається 100.000 акцій, з яких 80.000 — прості іменні, а 20.000 — прості акції на пред'явника. Номінальна вартість акцій 1.000.000 (один мільйон) карбованців.

У ході першої емісії товариство не буде випускати привілейованих акцій.

Засновники товариства беруть на себе зобов'язання передплати 25 % акцій.

Прості іменні акції випускаються серією:

А 1 №№ 00 001 — 80 000.

Прості акції на пред'явника:

Б 1 №№ 80 001 — 100 000.

Передплата проводиться за адресою:

Україна, м.Кривий Ріг, пр.Металургів, 12.

Тел. (0564) 26-50-11, 26-50-12.

Початок передплати 10 травня 1995 року.

Закінчення передплати 10 жовтня 1995 року.

У випадку не досягнення під час підписки 60 % оголошеного Статутного фонду, товариство вважається незаснованим. Особам, що передплатили акції, повертається внесене ними майно або грошові кошти не пізніше, ніж через 30 днів з дня закінчення передплати.

III. Права акціонерів

Власник акції має право на частку прибутку акціонерного товариства (дивіденди), право на участь в управлінні товариством (голосування на Загальних зборах акціонерів здійснюється за принципом: одна акція — один голос), право одержувати інформацію про діяльність товариства, переважне право на придбання акцій при новій емісії.

Организация предлагает со склада в г. Харькове:

БДТ-7 борона тяжелая дисковая
ЛДГ-10 лущильник дисковый
Т-16МГ трактор
2ПТС-4 прицеп тракторный
КТУ-10 кормораздатчик
ОВС-25 очиститель вороха
ЗМ-60А зерномететель
КИР-1,5 косилка роторная
КФО-4,2 культиватор фрезерный
КНЭ-5,6 культиватор
ПЛН-4-35 плуг четырехкорпусной
КТН-5,6 каток кольчатый
КТ-2,2 косилка навесная
ПЕ-3 передвижная емк, 3 куб. м.
НШ-50 насос гидравлический
НМУ-6 насос молочный
Запчасти для БДТ-7: диск, корпус подшипника, оси, упоры, крышка, шпулька, шайба, втулка, подшипник 7212.
Подшипники
сальники, ремни приводные и вентиляторные.
Накладки сцепления, накладки тормозные.
Резцы отрезные, проходные, резьбовые.
Фильтры масляные, топливные, воздушные.
Сеялка-СУПН-8, сеялка-СЗ-3,6, культиватор КПС-4

Тел. (0572) 21-87-96, 21-87-13.

Арбітражним судом Хмельницької області (Хмельницький, Майдан Незалежності,1) порушено справу № 14-Б/1 про банкрутство Хмельницької приватної торговельної фірми «Дунай» (Хмельницький, вул. Огородня 13/1, р/р № 2468808 у Хмельницькому облуправлінні Промінвестбанку). Метою оголошення є виявлення кредиторів та можливих санаторів.

Одесское предприятие «Мини-молоко»

Производит высокорентабельное оборудование:

- ✓ мини-линии по переработке молока (2000, 3000, 5000, 8000 л коровьего молока в сутки),
- ✓ мини-линии по производству майонезов, соусов, кетчупов (1500 кг готового продукта за смену);
- ✓ мини-линии по производству всевозможных видов мороженого (320 кг в сутки).

Преимущества наших мини-линий:

простота в монтаже и эксплуатации; быстрота запуска в эксплуатацию (не более 24 часов); работают на электроэнергии, а не на пару; гибкий принцип построения, позволяющий получить новые виды молочной продукции; быстрая окупаемость.

270044, Одесса, Французский бульвар, 33-а, гостиница «Экран», ком. 604. Тел. (0482) 28-67-44, факс. (0482) 22-00-73.

25—28 мая
Донецк
Выставочный центр
«ЭкспоДонбасс»
(ул. Челюскинцев, 189в)

Выставка «Содружество-95»

На выставке будут представлены:

конверсионная промышленность Украины и промышленная электроника стран СНГ.

Справки по телефонам: (0642) 50-13-45; (06434) 2-20-41, 2-22-77.

Організація переобладнує вантажні автомобілі

ГАЗ-52, ГАЗ-53, ГАЗ-3307, ЗІЛ-130 та їх модифікації, автобуси КАВЗ-ПАЗ, ЛАЗ із карбюраторними двигунами на дизельні. Значна економія пального, висока якість робіт, помірні ціни. Видає свідоцтво для перереєстрації в ДАІ.

Реалізує:
станки стрічнопильні, деревообробні;
кузова металеві для автомобілів ГАЗ-52, ГАЗ-53;
диски «фередо» автомобілів ГАЗ-53;
петлі та кутики для вікон.

**Наша адреса: Київ, вул. Фрунзе, 86.
Тел.: (044) 417-34-41; 417-82-44.
Факс: (044) 417-36-41.**

ПРОТЕЖЕ для ВАШИХ ГРОШЕЙ!

- НАДАЄМО ПОСЛУГИ ПО КУПІВЛІ ТА ПРОДАЖУ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ НА УМВБ БЕЗ ОБМЕЖНО ПО СУМАХ

При цьому самі низькі розцінки, включаючи комісію УМВБ:
— при продажу комісія складає 0.2%;
— при купівлі до 200 000 USD - 1%, а вище 200 000 USD - 0.7%

- МОЖЛИВИЙ ПЕРЕКАЗ ВАЛЮТИ В ДЕНЬ НАДХОДЖЕННЯ ГРОШЕЙ З БІРЖИ
- ВИКОНУЄМО РОЗРАХУНКОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ
- КРЕДИТУЄМО В НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ З УРАХУВАННЯМ ЗАЛИШКІВ НА ВАЛЮТНИХ РАХУНКАХ
- ЗАЛУЧАЄМО НА ВИГІДНИХ УМОВАХ ВІЛЬНО КОНВЕРТОВАНІ ТА "М'ЯКІ" ВАЛЮТИ

Продаємо дорожні чеки TOMAS COOK

Эмітуємо карточки VISA

**Тел. /044/ 441-98-89
Факс /044/ 274-30-27
Телекс 631323 KWIT SU**

УКРАЇНСЬКИЙ КРЕДИТНИЙ БАНК

Пропонуємо швейні вироби за цінами виробника:

сорочки чоловічі шовкові;
сорочки чоловічі бавовняні;
сорочки дитячі;
труси чоловічі;
сорочки нічні та халати жіночі;
постільна білизна;
спецодяг (костюми, халати, рукавиці робочі, халати білі).

**Переробимо вашу сировину. Оплата за домовленістю. Можливий бартер.
Наша адреса: Рівненська обл., м. Радивилів, вул. Паркова, 7а, ВАТ «ШТП «Маяк».
Телефони: (03633) 2-20-43, 2-20-45, 2-14-58, факс: 2-13-60.**

туристичне бюро **Україна**
Тел. (044) 227-0662
227-2413
227-6783
Киев,
ул. Саксаганского, 43

ИТАЛИЯ от 400 $
Венецианская ривьера, Лидо ди Езоло
- авиаперелет ТУ-134 Киев-Триест-Киев
- гостиница ***, аппартаменты;
- завтрак, ужин;
- экскурсии: Венеция, Падуя, Верона, Флоренция, Рим, озеро Гарда;
- ближайшие заезды: 20 мая

ИСПАНИЯ от 475 $
Коста Брава, Бланес
- авиаперелет ТУ-154 Киев-Жирона-Киев, вылет по вторникам;
- гостиница ***;
- завтрак, обед, ужин;
- экскурсии: Барселона, Жирона, коррида, музей Дали;

ТУРЦИЯ от 395 $
Анатолия, Кушедасе
- авиаперелет ТУ-154 Киев-Измир-Киев;
- гостиница ****, *****-de Lux;
- завтрак, ужин;
- экскурсии: Измир, Эфес, заповедник Памукале;
- заезды: 11, 22 мая, 1 июня

БОЛГАРИЯ от 320 $
Золотые пески, Албена
- авиаперелет Киев-Варна-Киев вылет по понедельникам и четвергам;
- гостиница **, ***;
- завтрак, ужин;

СКИДКИ
на предлагаемые туры:
При оплате путевки за:
70 дней – 5%
60 дней – 4%
50 дней – 3%
40 дней – 2%
30 дней – 1%
Постоянным клиентам скидка – 5%.

АВИАКАССЫ
по продаже билетов на Международные Украинские Авиалинии и другие авиакомпании

Региональные представительства

Винница (0432) 32-36-02;
Горловка (06242) 7-42-17, 4-01-21;
Днепропетровск (0562) 45-45-94, 44-10-73;
Донецк (0622) 90-14-78, 55-03-43;
Житомир (0412) 22-49-56, 37-35-97;
Запорожье (0612) 63-83-30;
Ивано-Франковск (03422) 3-71-09, 3-23-47;
Кировоград (0522) 24-24-10;
Кременчуг (05366) 2-01-63;
Кривой Рог (0564) 44-88-71;
Красный Луч (06432) 2-22-45, 3-12-32;
Львов (0322) 79-91-19;
Луганск (0642) 53-63-59, 52-20-71;
Мукачево (03131) 2-10-46, 2-69-49;
Николаев (0512) 35-98-28, 36-21-74;
Ровно (0362) 22-07-12;
Симферополь (0652) 27-55-00, 25-45-18;
Севастополь (0692) 52-53-51;
Тернополь (03522) 5-37-33;
Ужгород (03122) 3-61-63, 3-63-73;
Хмельницкий (03822) 9-27-38;
Харьков (0572) 22-81-32, 72-87-46;
Херсон (05522) 6-27-06;
Черкассы (0472) 47-43-75;
Черновцы (03722) 2-67-01, 2-80-28;
Чернигов (04622) 4-25-29, 7-27-97;
Ялта (0654) 32-30-64

ПКФ "Эгида. Лтд" - официальный дилер АО "Уралтрак" /Челябинский тракторный завод/

По предоплате - цена неизменна, независимо от изменения цены на заводе-изготовителе.

Предлагает поставку со склада в г. Никополе и под заказ трактора Т-170, ДЭТ-250, бульдозеры на их базе, а также всю номенклатуру запчастей.

Возможен бартер на металл и продукты питания.

*Тел./факс (05662) 3-75-75
Тел. (05662) 3-15-52*

Все гениальное — просто!

Газосварка без карбида!

У Вас проблемы с **карбидом, кислородом, ацетиленом?**

Не беда, обращайтесь к нам. Мы производим промышленные электролизно-водные газосварочные установки

ТЕРЕ-1.5Т

Толщина свариваемого металла 0.5 ... 5мм,
Выход газовой смеси 1500 л/час,
Максимальная потребляемая мощность 5 КВт
Обеспечиваем гарантийное и послегарантийное обслуживание

Звоните: г. Харьков (0572) 23-0127
факс (0572) 12-2876
г. Киев (044) 483-12-59
Пишите: 310115 Харьков-115, а/я 3151

Только установки фирмы "Технолог" заменяют ацетиленовый сварочный пост!

Электробытовые товары Акционерная компания «РОСТОК»

предлагает оптом и в розницу по заводским ценам:

- миксеры;
- кофемолки;
- кофеварки;
- мясорубки;
- кухонные комбайны;
- сепараторы-маслобойки;
- счетчики электрической энергии однофазные и трехфазные с телеметрическими датчиками.

**Тел.: (044) 441-44-92; 441-44-56.
Киев-067, бульвар И. Лепсе, 4, «Росток».**

Арбитражный суд Николаевской области (327000, г. Николаев, пл. им. Ленина) возбудил дело № 76-95 от 21.02.95 года о признании банкротом малого предприятия «ФАГ» (с. Чапаевка Березанского района Николаевской области, р/с 000400911 в Березанском отделении акционерно-коммерческого банка «Украина»).

Просим всех кредиторов в месячный срок со дня опубликования этого объявления обращаться по адресу:

329200, Николаевская область, п. Березанка, ул. Ленина, 80. Государственная налоговая инспекция по Березанскому району.

За кордоном є спадок. Можливо, для Вас...

УКРІНЮРКОЛЕГІЯ
(252034, м. Київ, вул.Золоті Ворота, 2-а)
у справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у Канаді:

Степана Ліцинського (Ліщинського), який народився в 1903 р. у Закарпатті, дружину якого звали — Анна.

Катерини Слободян, яка народилась на Україні приблизно в 1918 р.

Ніни Шелоумової, яка народилась в Росії в 1900 р.

Євдокії Гурнікевич, яка народилась в 1906 р. у Західній Україні чи Польщі.

Померлих у Франції:

Павліни Голдман, мати якої Анна Фрума Коган народилась у Києві в 1890 р.

Маргарити Бугай, батько якої Якоб Бугай народився в 1878 р. в Ружині, матір — Мальта Абрамович, народилась в 1881 р. в Києві чи Бердичеві.

Померлої в Німеччині

Анни-Берти Мюнк, а саме: її рідного брата Адольфа Андреаса Мюнка, 1904 р.н., або його дітей.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрінюрколегію: Київ-34, вул. Золоті Ворота, 2-а, тел. (044) 224-16-67, факс (044) 229-28-35.

Фирма «Техник» предлагает со склада в Киеве:

1. Пекарню ПТ-1 — 649 млн. крб.;
2. Мельничный жерновой комплекс МТ-1 — 899 млн. крб.;
3. Тестоделитель ХДФ-М2 — 130 млн. крб.;
4. Тестоделитель мелкоштучный (Германия) — 600 млн. крб.;
5. Бурат-просеиватель для муки — 35 млн. крб.;
6. Кремовзбивальную машину КСМ — 130 млн. крб.;
7. Котел варочный 60 л — 35 млн. крб.;
8. Сыроизготовитель — 750 млн. крб.;
9. Теплообменник пластинчатый нержавеющий — 280 млн. крб.;
10. Резервуар нержавеющий с паровой рубашкой 2,5 м/куб — 300 млн. крб.;

Тел/факс.: (044) 440-94-16.

УКРПРОМИНВЕСТ

Концерн «Укрпроминвест» реализует со склада в г. Киеве:

арахис (Китай)

какао-порошок (США)

изюм (Иран)

ванилин

шоколадную глазурь

кофе жареный в зернах.

Тел. (044) 264-94-34.

ДО УВАГИ ВКЛАДНИКІВ ОЩАДНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

У зв'язку з черговим зниженням облікової ставки Національним банком України з 15 травня 1995 року встановлено такі процентні ставки за вкладами населення:

— за вкладами до запитання — 10 відсотків річних;

— за строковими вкладами — 48 відсотків річних;

— за цільовими вкладами на дітей — 160 відсотків річних.

АБП

АВТОЗАПРАВОЧНЫЕ БЛОК-ПУНКТЫ

(044) 274-50-16
(044) 441-14-82

БЕНЗИН ДТ 9 м³

Качество выше цены!

Состав: резервуар - 9 м.куб., колонка КЭР-50, шланг, "пистолет" пожарный ящик, лестница.

Предприятие «Блок» (Павлоград) реализует оптом и мелкими партиями:

уголь ГР, ДГр, ДГО, ДГМ;
костюмы шахтерские;
костюмы брезентовые;
рукавицы рабочие.

Форма оплаты любая.

Справки по телефонам: (05672) 6-30-43; 6-19-40.
Факс: (05672) 6-23-44.

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКЛАД
запасных частей к болгарским погрузчикам

- около **150** наименований з/ч по каталогам "БАЛКАНКАРА"
- а также авто- и электропогрузчики:
  - ДВ 1788, ДВ 1792 (г/п 3т и 3,5 т)
  - ЕВ 818.56 (г/п - 1 т., 3-х стор. обраб. груза)
- электротельферы г/п 0,5 - 5 т
- тележки гидравлические (2 т)

Покупаем списанные погрузчики
Открыт филиал в г. ТЕРНОПОЛЕ

348017, Луганск, ул. Цимлянская, 2
Факс: (0642) 54-03-45 Телекс: 118028 START UX
Тел.: 54-70-72, 54-01-02, 54-00-71

Акціонерний комерційний інноваційний банк «Інтелект», зареєстрований в НБУ 31.10.91 р. як акціонерне товариство відкритого типу, має зареєстрований статутний фонд 5 млрд. крб.

Засновниками банку є ВУЗи України, комерційні структури та фізичні особи.

За рішенням загальних зборів акціонерів випускаються 95 млн. простих іменних акцій номінальною вартістю 1000 крб. на суму 95 млрд. крб.

Строк передплати — з 24.V — 24.XI.1995 року.

Місце передплати: 252037, м. Київ, вул. Освіти, 4.

Акції реалізуються за курсовою вартістю. Дивіденди виплачуються за результатами фінансового року.

Тел. для довідок: 242-08-39.

Хмельницька макаронна фабрика

продає макаронні вироби за зниженими цінами та з попередньою оплатою.

Тел/факс (03822) 3-01-21, телефони 3-01-21, 3-41-00, 3-13-86.

Информация о втором выпуске акций акционерным обществом «Шатиловский дом»

1. Характеристика эмитента

Акционерное общество открытого типа «Шатиловский дом» учреждено решением собрания учредителей 21 февраля 1995 года и зарегистрировано 6 марта 1995 года исполкомом Совета народных депутатов г.Харькова (рег. № 266).

Местонахождение: Украина, 310145, г.Харьков, ул.Новгородская, 11.

Предметом деятельности общества является: осуществление строительно-монтажных, ремонтных и отдельных работ; производство, ремонт и реализация товаров народного потребления и продукции производственно-технического назначения; осуществление коммерческой, торговой, и торгово-закупочной деятельности; оказание широкого круга производственных, научно-исследовательских и консультативных услуг; самостоятельная и совместная эксплуатация зданий, сооружений и помещений, производственного, хозяйственного, культурного и иного назначения.

Высшим органом акционерного общества является общее собрание Акционеров. Исполнительным органом акционерного общества является правление.

Председатель правления общества — Лупальцов Анатолий Владиславович, образование — высшее, общий стаж — 5 лет, квалификация — преподаватель.

Главный бухгалтер — Кулакова Елена Витальевна, образование высшее, общий стаж — 5 лет, квалификация — бухгалтер малого бизнеса.

На момент принятия решения о втором выпуске акций уставный фонд составляет 75000000 (семьдесят пять миллионов) карбованцев и оплачен полностью.

2. Описание деловой деятельности

В своей деятельности акционерное общество «Шатиловский дом» внедряет программу, предусматривающую строительство комплекса административных зданий и офис-центров, и последующую их эффективную эксплуатацию, ведение иной уставной производственно-хозяйственной деятельности.

3. Данные об эмиссии

Решение о втором выпуске акций АО «Шатиловский дом» было принято собранием акционеров 30 марта 1995 года (протокол № 3 от 30.03.1995 г.). Привлеченные финансовые средства будут использованы с целью увеличения уставного фонда.

Общая сумма второй эмиссии составляет 52000000000 (пятьдесят два миллиарда) карбованцев. Выпускается 130000 простых именных акций номинальной стоимостью 100000 карбованцев и 390000 простых акций на предъявителя номинальной стоимостью 100 000 карбованцев.

Второй выпуск акций производится серией В-2 с № 000001 по № 130000 для именных простых акций и серией А-2 с № 000001 по № 390000 для простых акций на предъявителя.

Учредители и акционеры акционерного общества имеют приоритетное право приобретения акций второй и последующих эмиссий. Учредители обязаны приобрести 36% выпускаемых обществом акций, не менее двух лет быть их держателями.

Открытая подписка по акциям осуществляется с 30 апреля 1995 г. по 30 октября 1995 г.

У руководящих работников будет находиться 5000 простых именных акций.

Подписка осуществляется по адресу: г.Харьков, ул.Новгородская,11. Начальный курс продажи акций — по номинальной стоимости, а в дальнейшем они могут реализоваться с курсовой надбавкой и размещаться среди юридических и физических лиц.

Дивиденды выплачиваются ежегодно в размерах, в сроки и в месте, которые определит общее собрание акционеров.

В случае превышения или недостижения уровня обновленной подписки решение принимается общим собранием акционеров.

4. Результаты предыдущей эмиссии

Общая сумма первого выпуска акций АО «Шатиловский дом» составила 75000000 (семьдесят пять миллионов) карбованцев. Было выпущено 750 (семьсот пятьдесят) простых именных акций стоимостью 100 000 (сто тысяч) карбованцев.

Акции первого выпуска серия А-1 № 001-750 обмениваются на акции второго выпуска серии А-2 № 001-750 в соотношении 1 к 1 в сроки подписки акций.

5. Факторы риска

Ухудшение общей экономической ситуации в стране, изменение в законодательной и нормативной базе, определяющей деятельность АО, другие форс-мажорные обстоятельства.

Председатель Правления
АО «Шатиловский дом»
ЛУПАЛЬЦОВ А.В.

Сам помирай, а Крим виручай?..

Таке припущення доводиться наводити не випадково. І не тільки тому, що на очах усього світу Україна сьогодні вишукує будь-які можливості, щоб полегшити економічну кризу в Криму, спричинену неорозважливістю тамтешніх політиків, котрі пообіцяли своїм виборцям процвітання, якщо півострів житиме за своїми законами і бюджетом.

Історичні документи засвідчують, що і за часів, коли Крим не був у складі України, то саме вона рятувала його від продовольчих труднощів, прирікаючи при цьому власне населення на голодну смерть.

1922 року катеринославські власті зібрали кошти і закупили на них два ешелони хліба для голодуючих своєї, Катеринославської, губернії. Але за вказівкою ЦК КП(б)У цей рятівний для себе хліб вони віддають Кримові: так вирішив представник РРФСР Мойсей Фрумкін.

А чи знають у Дніпропетровську, та й по всій Україні, що і в голодному 1932 році наші діди й батьки мусили відправити до Криму, що належав РРФСР, не тільки хліб, а й обо'язково виконати поставки картоплі? Тієї самої, яка могла б урятувати від голодної смерті не одну тисячу українських селян та їхніх дітей.

Це варто знати. Зокрема тим, хто сьогодні в Криму вдається до антиукраїнських акцій. Власне, варто задуматися всім мешканцям півострова, бо ж не може Україна завжди жити за принципом: «Сам помирай, а Крим виручай».

Володимир СЕРГІЙЧУК,
доктор історичних наук.

Свідчать документи

ПРОТОКОЛ № 24

заседания Политбюро ЦК КП(б)У от 3 марта 1922 г.

Присутствовали члены Политбюро т. Мануильский, Фрунзе, Иванов, Кузнецов, Косиор, Затонский, члены ЦК Скрыпник, Кон, канд. в члены ЦК тов. Хоречко и Владимиров.

Слушали:

4. Предложение тов. Фрумкина об отправке в Крым двух хлебных маршрутов, снаряженных Екатеринославом на местные средства и возвращающиеся из Подолии в Екатеринослав (т.Фрумкин).

Постановили: Признать необходимым дать Крыму немедленно два маршрута с хлебом. Поручить УЭСу сегодня же эти два маршута изыскать.

Секретарь ЦК КПУ
Д.МАНУИЛЬСКИЙ.

Київ облпарком Демченко Вінниця облпарком Чернявському Одеса облпарком Майорову Чернігів облвиконком Голуб'ятникову

Дайте вказівки районам закріпленим за Кримом відвантажити картоплю Криму нарівні Донбасом Військвідом крп. Закінчити відвантаження найпізніше двадцятого листопада.

КОСІОР.

№ 029841/т 14/XI-32 р.

ЦК КП(б)У Косиору

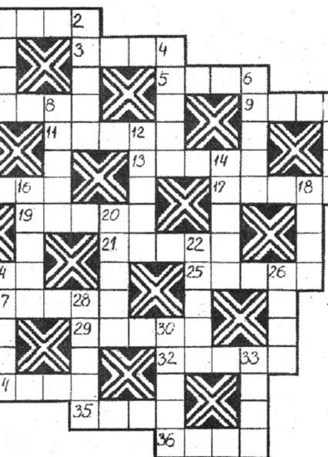
30.XI.32. Вх.№ 00532/т

Записка по прямому проводу. Вручить немедленно старшему на смене для немедленного вручения в закрытом пакете. Харьков ЦК КП(б)У Косиору, Совнарком — Чубарю. Распоряжением комитета резервов Броневого, Заготзерно Розенберга наша область должна отгрузить до 5. XII 5 000 тонн пшеницы, из коих Крыму — 2 000 тонн, на Север — 3 000 тонн, маневренный остаток пшеницы по нашей области на 25 ноября 3.700. Средняя потребность области в сутки 1 000 тонн, заготовки последние дни в связи с непрерывными дождями резко снизились, поступление продовольственных культур не покрывает снабжение даже промцентров нашей области. В связи с этим прошу отменить вывоз 5 000 тонн пшеницы, считаю, что срыв снабжения наших промцентров, который повлечет также срыв производственной программы, не менее серьезно, чем снабжение Крыма.

Обком

СТРОГАНОВ.

Кросворд

По горизонталі: 1. Австрійський мандрівник, автор опису України часів гетьмана Мазепи. 3. Свята гора у Греції, знаменитий православний монастирський центр. 5. Міжнародний аеропорт поблизу Парижа, назва якого виводиться від прізвища відомого українського гетьмана. 7.Український народний танок. 9. Українська щоденна газета, яка виходила у Києві в 1906-14 роках. 11. Поетична назва тополі. 13. Давньогрецький архітектор, будівничий Парфенону. 15. Річка, на якій був розміщений стародавній Галич. 17. Місто в Польщі, відоме з XII ст. 19. Давня українська назва свинцю. 21. Матір богів і всього живого, усоблення Всесвіту у давньоіндійській міфології. 23. Персонаж «Повісті про санаторійну зону» Миколи Хвильового. 25. Англійський фізик, винахідник мас-спектрометрії. 27. Давньоукраїнська назва кількох видів коштовного каміння. 29. Головна кровоносна судина. 31. Часопис організації «Мистецький український рух», яка існувала в Західній Німеччині після війни. 32. Історична область на півночі Франції. 34. Один з основних ортодоксальних напрямів індійської релігійно-філософської думки. 35. Халдейський бог яскравого небесного склепіння, чия назва поширилася і на Русь. 36. Місто, прославлене Гомером.

По вертикалі: 1. Літера кириличної абетки. 2. Видатний український поет, прозаїк та літературознавець у США. 4. Український важкоатлет, перший радянський чемпіон світу. 6. Хрещене ім'я Інгігерди, дружини Ярослава Мудрого. 7. Абсолютна олімпійська чемпіонка в Барселоні зі спортивної гімнастики. 8. Область поширення видів тварин чи рослин. 10. Перша людина за біблейською легендою. 12. Український театральний художник. 14. Хижак родини котячих, сніговий барс. 15. Давньоукраїнська богиня світової гармонії. 16. Український ювілір XYIII ст., автор царських врат у Софійському соборі в Києві. 18. Верховний бог скандинавського пантеону. 20. Французький художник XYII-XYIII ст. 22. Знаменита цариця Грузії XII-XIII ст. 23. Давньоукраїнська назва Капели. 24. Українська поетеса з Пряшівщини. 26. Роман Романа Іваничука. 28. Вид револьвера. 30. Застаріла назва солідолу. 33. Біблейський воєначальник, чоловік Вірсавії.

Відповіді до кросворда «Міфи», надрукованого 4 лютого

По горизонталі: 5.Химера. 6.Жароок. 10.Божич. 11. Сосна. 12.Русалка. 15.Сатурн. 16.Кощюни. 17.Лихо. 18.Овин. 21.Додола. 22.Дракон. 27.Матерія. 29.Ярило. 30.Земля. 31. Сварог. 32. Скілур.

По вертикалі: 1.Сирин. 2.Тризуб. 3.Пасіка. 4.Волос. 7.Бовван. 8.Ураш. 9.Інанна. 13.Оріхалк. 14.Потвора. 19.Косарі. 20.Полель. 23.Дажбог. 24.Леля. 25.Дідько. 26.Слава. 28.Перун.

Олександр НОВИЙ, журналіст

ПРОДОВЖУЄМО ЦИКЛ ПУБЛІКАЦІЙ, в основі яких — бесіди з народознавцем Гарафиною МАКОВІЙ

(Початок у номерах за 7, 11, 18, 25 березня, 1, 8, 15, 22, 29 квітня), 13 травня

ЦВИНТАР

КОР: Цікаво було б дізнатися про ті правила, яких варто дотримуватися на кладовищі. Знаю, що у вас є свої думки щодо пам'ятників...

МАКОВІЙ: Можливо, ми колись ще детальніше торкнемося теми самогубства, як і планували, але сьогодні хоч кілька слів я обов'язково про це скажу, бо число самогубців дуже зростає.

Самогубець — це людина, котра передчасно скинула свій хрест. Нагадаю, що Бог нам створив огорожу зі своїх законів. Якщо ми за неї не виходимо — біди нас минають, і гріхи предків нас ніколи не зачеплять, бо ми на зоні світла, туди зло не йде. Але якщо ми мали сміливість у чомусь не погодитися з Богом і самі вийняли якусь дощечку із тої огорожі — ми на іншій території. А там на нас чекають родовідні гріхи дванадцяти поколінь. Хтось та мішечок з камінням нам лишив. Тоді ми беремо цей хрест родових гріхів на себе, як Христос взяв на себе хрест гріхів всього світу, і, хоч як би нам було важко, несемо. Його ми можемо зробити легшим тільки розкаянням, відмолюванням гріхів предків — тобто своїм цілковитим наверненням на зону світла, де нема зла. Не нами було зазвано наше життя, і ми не маємо права його обривати. Хто це зробив — віддав свою душечку нечистим духам, сатані. Свідомо чи несвідомо, але віддав: не виніс свій хрест, скинув його достроково, таким чином навічно розлучивши свою душу із Господом. Тому ми не маємо права супроводжувати його путь християнськими атрибутами. Дуже багато бід має родина, якщо поклала самогубцеві в узголів'ї хрест, дала у руки іконку чи хрестика. Це мовби передали їх сатані, зробили осквернення святині. Панікують: що ж тепер робити, ми не знали. На молитву вибиває такий ритуал відчеплення: у церкві запалити три свічки біля ікони Богоматері, потім вибити десять поклонів і сказати: «Відрікаюся від сатани. Тобі єдиному, Господи, вручаю своє життя і життя своєї родини — віднині довіку». «Віднині довіку» повторити тричі. Потім знайти великий колючий будяк, прийти на цвинтар до покійника-самогубця і покласти головою до голови, коренищем до ніг. Біди за нівечення святині припиняються.

На могилу до самогубця ідуть тільки тоді, коли «Нявчин тиждень», по Зеленій неділі, як зеленню заклечують хати, щоб нечисті духи не приходили. В інші дні навіть не переступалося туди.

До звичайного покійника, з того, що бачу, чим більше йдеш, тим краще. Бо чим ретельніше лелієш свій корінь, тим гарнішим та доріднішим виростає і плід. Коли ми запалюємо на могилі свічі і молимося — розтліваються гріхи того, хто відійшов, ми мовби робимо для душі маленьку духовну лазню, очищаємо її від того, що могло би згодом впасти на нашу голову чи голову подальших нащадків — дітей, внуків, правнуків.

Часто, щоб відчепити живого від цвинтаря, показує, на якій могилі треба палити свічі, читати заупокійні молитви, і біди припиняються.

Наші предки знали це, тому були вироблені чіткі правила для омивання душі, для окутування її якомога більшим світлом.

Перше — щоб не помер без свічки. Клали помираючого на кожух (ніколи не на подушку, казали, що шкодить пір'я), щоб не було після нього падежу на скотину. Не стягували з нього одежі. А розпорювали на нім, щоб якомога менше турбувати тіло, з якого відділяється душа. Купали водою з ближчого ручая-оберега, аби те, що має піти у землю, заспокоїлося у землі (тіло), а те, що має відійти на небо (душа), мало щасливий перехід. Воду зливали під найстарішого родового дуба, 'би сила за померлим не відходила з хати. Рушник, яким витирали, дарували комусь, а він чіпляв його на хрест, що на середдоріжжі. Він, з чорною каймою, сповіщав про своє призначення: хто бачив його — зупинявся, хрестився, просив Господа, аби прощав новопреставленій душечці гріхи.

Першу мить тіло покійника тримали на величезному, через усю світлицю, столі. «Що з стола споживою йшло, то на ньому тепер лежить, а душа має догори підійматися». Читалася молитва про прощення гріхів. За цим столом в урочисті дні збиралися гості, увесь рід, може, когось образив...

Відтак клали у домовину, а домовину — на лаву. Але так, щоб голова покійного була вище за голови сидячих: знак поваги, бо він вже закінчив свій перед Господом екзамен, а їм ще треба. У подушку впихали волосся, зстрижене з чоловічої голови і вичесане з жіночої (воно не викидалося, про цю днину береглось, мало відходити разом з людиною) і зстрижені протягом життя нігті. Не ставало того, додавали стружок, що лишилися від виготовлення домовини, ними встеляли і спід. У руки покійному давали хрестик, щоб колишнього вмістилища його душі не міг діткнутися сатана. Цілу ніч над покійним читали Псалтир. Тричі на день звучав церковний дзвін, кожен, хто чув його, припиняв усяку роботу, ставав на поріг (межа, прощання), хрестився і моливсь. Коли дзвін кликав на виніс тіла, то поспішали на провід.

(Продовження в наступних номерах).

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Публікується з просвітительською метою. Прохання не приїжджати до Гарафини Маковій. Згодом можливе лише листування.

ДО УВАГИ ЧИТАЧІВ! Тільки передплативши «Голос України» на II півріччя 1995 року, ви матимете змогу читати продовження бесід з Г. Маковій. Не відкладайте передплату — ціни ростуть з кожним днем. Передплативши в травні, ви отримуватимете газету з суботніми бесідами Г. Маковій протягом другого півріччя за сьогоднішніми цінами. Отже, поспішайте, передплата до 10 червня. Ціна на шість місяців — 600 тис. карбованців.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ **ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.**
♦ **Рукописів не повертаємо.**
♦ **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 523127.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311084.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.